

■ тет-а-тет

«Реформування почали з себе»

Про зміни, які відбуваються сьогодні у роботі підрозділів внутрішньої та власної безпеки, розповідає начальник профільного управління Адміністрації Держприкордонслужби генерал-майор Ігор Крижанівський.

4-5
стор.

■ постать

«Вірою ділюся з прикордонниками»

Ця творча особистість дивує невтомною енергією. Його акторську гру можна побачити на театральній сцені та в українських кінострічках. Наш гість – актор Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка Анатолій Гнатюк.

8-9
стор.

**ПРО ЖИТТЯ
ДЕРЖАВНОГО
РУБЕЖУ**

**КОМПЕТЕНТНО,
ЯСКРАВО,
ЦІКАВО ВСІМ**

читайте у газеті
«Прикордонник України»
та журналі «Кордон», передплата
на які не закінчується ніколи

Передплатний індекс:
газети – 61023, журналу – 48736

Прикордонник України

№ 7-8 (5549-5550)
24 лютого 2017 року

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

України

11
стор.

Нарешті позбулися!

За допомогою НАТО на об'єкті Держприкордонслужби «Вакуленчук», що на Житомирщині, ліквідовано радіоактивний могильник.

■ кордон за тиждень

Встановленим порядком оформлено
1,402 млн осіб
та **346 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання
кордону **741** особу,
зокрема, **3** незаконних мігрантів

Вилучено
14 одиниць зброї,
180 боєприпасів

Затримано товарів і вантажів,
що незаконно переміщувалися через
державний кордон, на **3,889 млн** гривень

■ коротко про головне

Компенсація за житло для волонтерів і добровольців

Кабінет Міністрів прийняв постанову «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей». Зазначеним актом внесено зміни до постанови Уряду «Питання забезпечення житлом сімей загиблих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, а також інвалідів I-II групи з числа військовослужбовців, які брали участь у зазначеній операції, та потребують поліпшення житлових умов». Зміни передбачають розширення кола осіб, яким може бути виплачено грошову компенсацію за належне їм житло. Зокрема, таке право надано особам, які знаходились у добровільних батальйонах, та тим, які здійснювали волонтерську діяльність у районі проведення антитерористичної операції.

Необхідно нагадати, що Урядом розроблено механізм цільової грошової компенсації для придбання житла деяким категоріям осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, а також членами їхніх сімей. Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» передбачено право першочергового забезпечення житлом інвалідів війни з числа учасників антитерористичної операції та членів сімей загиблих учасників АТО. Крім того, ці положення розповсюджуються на осіб, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювань, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, якщо вони потребують поліпшення житлових умов.

Світлана ДЕЙЧУК

Музею Революції Гідності – бути!

Верховною Радою України прийнято Закон «Про внесення зміни до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо заходів забезпечення вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні». Прикінцеві положення цього документа доповнено пунктом 62 такого змісту: «Встановити, що дія частини третьої статті 24 цього Закону не поширюється на надання земельної ділянки на Алеї Героїв Небесної Сотні (Інститутська, 3) у Печерському районі міста Києва із земель комунальної власності в користування Національному меморіальному комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності для будівництва, експлуатації та обслуговування меморіально-музейного комплексу. Спорудження має бути здійснено відповідно до проекту, розробленого за результатами відкритого конкурсу, та затвердженого з урахуванням результатів громадського обговорення конкурсних пропозицій».

Олена ТАЩИЛІНА

■ у центрі уваги

Плідне співробітництво

Олександр ТИХОНОВ

У столиці України відбулася зустріч Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана з Прем'єр-міністром Республіки Молдова Павлом Філіпом. Під час перемовин обговорювалися першочергові питання українсько-молдовського співробітництва, зокрема і в прикордонній сфері. У цьому контексті висловлювалися перспективи розширення практики спільного контролю у міжнародних пунктах пропуску на українсько-молдовському державному кордоні і реалізації конкретних інфраструктурних проєктів. Також Володимир Гройсман висловив зацікавленість Уряду в реалізації до кінця цього року спільного контролю в пункті пропуску «Кучурган-Первомайськ».

Прем'єр-міністри України і Молдови під-

писали Дорожню карту розвитку українсько-молдовського співробітництва на 2017 рік, яка передбачає, зокрема, завершення демаркації державного кордону та взаємного визнання прав власності. Зокрема, Володимир Гройсман зазначив, що буде утворено групу фахівців для напрацювання всіх необхідних рішень для завершення процесу.

Начальник Департаменту прикордонної поліції Республіки Молдова Фредолін Лекарь та Голова Державної прикордонної служби України Віктор Назаренко, які взяли участь у зустрічі, оцінюючи результати охорони державного кордону відзначили, що спільними зусиллями забезпечено належний рівень прикордонної безпеки та цілісності державного кордону.

Також у ході зустрічі Віктор Назаренко та Фредолін Лекарь підписали протокол між Адміністрацією Держприкордонслужби України

і Департаментом Прикордонної поліції МВС Республіки Молдова про контактні пункти та основні технологічні принципи організації обміну інформацією про осіб і транспортні засоби, на яких особи перетинають українсько-молдовський державний кордон.

Вже під час двосторонньої зустрічі керівники прикордонних відомств обговорили підсумки охорони спільної ділянки державного кордону 2016 року та основні напрямки розвитку співробітництва 2017 року. Зокрема, Голова Державної прикордонної служби України Віктор Назаренко наголосив на необхідності активізації спільної діяльності з пошуку міжнародних інвестицій, направлених на підвищення ефективності охорони кордону та розвитку співробітництва між прикордонними відомствами України й Молдови. За підсумками зустрічі сторони підписали протокол.

■ Україна – США

Дух партнерства

В Адміністрації Держприкордонслужби очільник Служби Віктор Назаренко зустрівся з начальником відділу з правоохоронних питань Посольства США в Україні (INL) Крістофером Смітом.

Людмила ТКАЧЕНКО

У ході зустрічі обговорювався поточний стан співпраці та було зауважено, що нині основні зусилля зосереджені на трьох пріоритетних завданнях. Перудсім – це реалізація проєкту «Нове обличчя кордону», реформування мобільних підрозділів та удосконалення системи протидії корупції.

Українська сторона поінформувала своїх американських колег, що Держприкордонслужба активно впроваджує реформування органів і підрозділів відомства в рамках пілотного проєкту «Нове обличчя кордону». Першим відбором вже укомплектовано декілька підрозділів Окремого

контрольно-пропускного пункту «Київ». Всі добори кандидатів здійснюються на конкурсній основі, а надалі результати відборів оброблятимуться автоматизованою електронною системою проєкту без втручання посадових осіб.

Іншим напрямком співпраці є реформування мобільних підрозділів. Віктор Назаренко зазначив, що нині унормовується діяльність підрозділу «ДОЗОР». «Для чіткого визначення спеціальних завдань, функцій і повноважень загоноу напрацюється нова нормативна база. Крім того, удосконалюється організаційно-штатна структура такого типу підрозділів, що передбачає реорганізацію застав у відділі прикордонної служби», – наголосив керівник Служби.

Поряд із цими реформуваннями удосконалюється система протидії корупції. Зокрема, прикордонне відомство реалізує Дорожню карту, підписану у грудні минулого року. На сьогодні опрацьовано нову штатну структуру вертикалі управління внутрішньої та власної безпеки, затверджено Положення про профільне управління, створено Центр профілактики корупційних ризиків і виховання доброчесності. Для вивчення громадської думки проводяться анонімні анкетування в пунктах пропуску.

Загалом під час зустрічі було зазначено, що завдяки міжнародній підтримці вдається продовжувати надійно захищати кордон і динамічно посилювати потенціал з огляду на нові безпекові виклики.

■ народне визнання

Ігор Момот: визнання зростає

У міському Будинку культури імені І. Кулика в Черкасах велелюдно, адже 15 воїнів – учасників АТО, отримують недержавні нагороди «Народний герой України». П'ятеро з них, на жаль, померли. Серед них і генерал-майор Ігор Момот. Ордени воякам вручали волонтер Олена Шевцова та батько героя Небесної сотні Устима Володимир Голоднюк.

Аліна ДАНИЛЮК

21-а церемонія вручення орденів розпочалася з молитви священників Української православної церкви Київського патріархату і Української греко-католицької церкви.

– Ця відзнака є важливою, бо цього разу саме народ вирішує, хто є героєм. Кожен солдат, волонтер або просто добра людина, яка там на фронті захищає нашу державу, є народним героєм, – наголосив отець Василь.

Кожного кавалера представили побратими, які розповіли бойові історії. У кожній звучить надія на перемогу. Нагороди загиблих отримують їхні рідні.

У залі гасне світло, на екрані з'являється Ігор Момот, який читає вірш Тараса Шевченка: «...Та не однаково мені, Як Україну злії люде присплять, лукаві, і в огні її, окрадену, збудять...Ох, не однаково мені». На сцену піднімаються дружина Героя – Надія Момот, полковник Олег Фігура – начальник управління професійної підготовки персоналу Департаменту персоналу АДПСУ, старший прапорщик Олег Іващенко та командир 79-ої бригади полковник Валерій Курач.

– Перед виходом на передову Ігор Момот завжди просив перевірити, чи всі купили «квитки» на війну, бо не кожен готовий віддати найцінніше – життя. Він часто говорив, що людина зобов'язана лишити щось по собі, аби її пам'ятали. Навіть здобувши генеральську посаду, не полишив служби на передовій. Казав, як же буде дивитися нам, його солдатам, в очі з кабінету. Встигав бути всюди і доводилося, ледь не під дулом автомата, переконувати, щоб він поберіг себе. А вже попереду ще багато роботи, війна ж тільки починалася. Надзвичайно шкода, що саме таких хоробрих командирів, які можуть героїчно повести за собою, війна забирає першими, – із сумом ділиться Олег Іващенко.

Полковник Валерій Курач теж говорить багато теплих слів про генерала-прикордонника і зізнається, що ніяк не міг повірити в його загибель.

– На жаль, не всі з присутніх у цій залі могли знати Ігоря Момота. Є такий вислів: життя проходить як мить. Багато хто знає, як довго розтягується мить в екстремальних ситуаціях. На війні вона стає годинами. Враховуючи те, що Ігор Момот воював і в Афганістані, і Придністров'ї, і на сучасній війні, його життя було величезним. Воно закарбовано в назві вулиць, пам'ятників і Навчальному центрі відомства. Саме тому з його ім'ям починають свою службу майбутні прикордонники, – зазначив полковник Олег Фігура.

Ледь стримуючи сльози, нагороду отримала вдова генерала – Надія Валентинівна.

– Хочу подякувати народу України, всім хто пам'ятає його, служив з ним. Я вірю в краще майбутнє нашої країни, я вірю, що мій чоловік загинув не дарма і його ім'я увійде в історію нашої держави. Адже він всього себе віддавав людям: він з ними був в одній палатці, їв з ними з одного казанка, жив їхнім життям, – тамуючи біль і сльози говорить Надія Момот.

Присутні вшановують пам'ять героя стоячи довго не стихаючими оплесками.

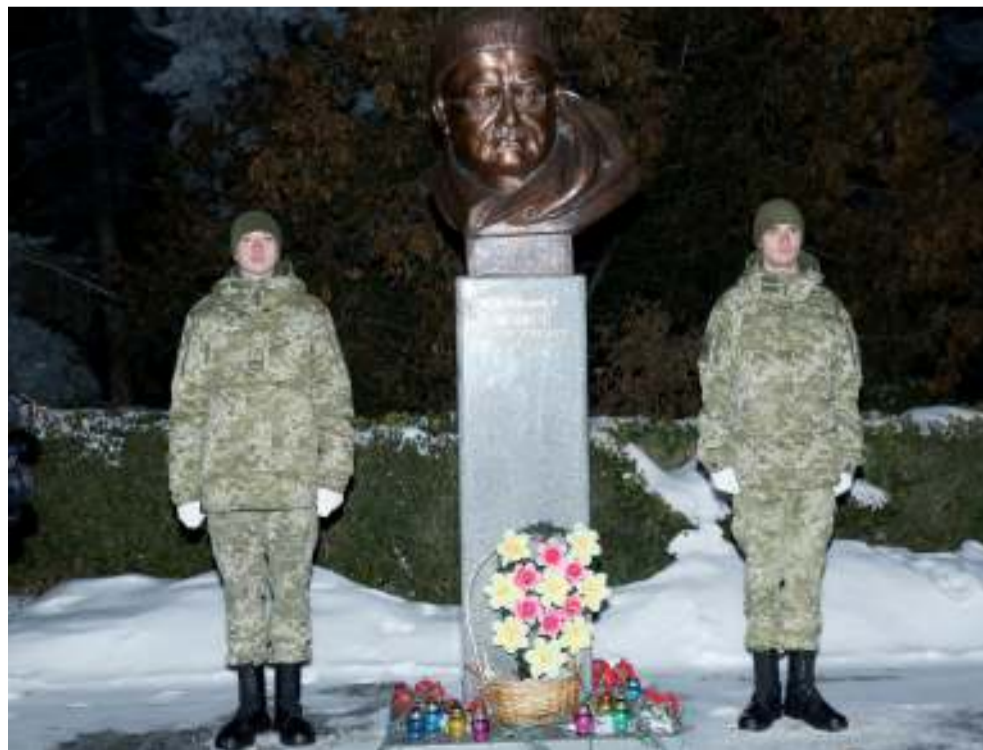
Цього дня нагороджено ще одного черкашанина, на жаль, теж померлого, – 23-річного капітана Збройних Сил України Андрія Кизила, який загинув обороняючи Авдіївку. Орден передали дружині та сестрі молодого офіцера.

– Андрій – син офіцера, внук офіцера, прийшов на цю війну, аби захищати Батьківщину. Завжди усміхнений, сповнений оптимізму. Побратими часто згадують епізод під Білою Кам'яною, коли колона, повертаючись після нічного бою, за його командою різко змінила маршрут руху, звернувши праворуч. І, як потім говорили самі хлопці, минаючи на машинах ту дорогу, якою мали б їхати, бачили,

як там вибухали снаряди, – із сумом у голосі говорить прес-офіцер 72-ої бригади Олена Микальчук.

В історії ордену було, що нагороджували екіпаж танка, але екіпаж вертольота Мі-8 нагороджують вперше. Почесну нагороду присвоїли Сергію Кужелоку, Андрію Абракітову та Василю Мулику. На жаль, один із героїв не зміг приїхати на церемонію.

Зі сцени лунали теплі слова на адресу патріотів від бойових побратимів і волонтерів. Військові скромно приймали без сумніву заслужені відзнаки. Це була надзвичайно тепла і щира церемонія з гирким присмаком, адже деяких воїнів вшановували помертло. Їх пам'ять присутні пом'янули хвилиною мовчання.

■ гарячі будні

Невдача наркоділка

Прикордонники разом із співробітниками СБУ проводячи оперативні заходи у пункті пропуску «Ягодин», що на Волині, вирішили детальніше оглянути автомобіль «БМВ» литовської реєстрації, який прямував в Україну. До перевірки було вирішено залучити і службового собаку. Як результат, чотирихитрий помічник правоохоронців унюхав наркотичні засоби психотропної дії в конструктивних особливостях авто – повітряних фільтрах, під обшивкою салону та серед речей. Загалом п'ять кілограмів пігулок і білого порошку було розфасовано по пакунках. Водія, яким виявився наш співвітчизник, та пасажирів разом з дурманзіллям передано до СБУ.

Олег ЛИЧКОВСЬКИЙ

Гроші не доїхали до адресата

Охоронці рубежу в пункті в'їзду-виїзду «Майорське», що знаходиться на лінії розмежування, перевіряючи автомобіль «Рено», на якому наш співвітчизник прямував з Бахмута у Горлівку, знайшли велику партію грошей. Вони були сховані в конструктивних особливостях салону. Зокрема, з під-сидіння авто прикордонники дістали майже 240 тисяч гривень і 79 банківських карток, що належали різним людям. Порушника та готівку передано співробітникам Національної поліції.

Ігор ЗАРУДНЄВ

«Сонячна» контрабанда

Прикордонники вчоргове запобігли вивезенню з України до Польщі бурштину. У пункті пропуску «Шегині», що на Львівщині, охоронці рубежу разом із працівниками фіскальної служби, реалізуючи оперативну інформацію вирішили поглиблено перевірити мікроавтобус «Мерседес», водій якого для перетину кордону обрав «зелений коридор». Як виявилось пізніше не дарма – у порожнинах під передніми сидіннями транспорту було знайдено майже 33 кілограми необробленого «сонячного каміння». Дістати бурштину вдалося лише після демонтажу сидінь і створення отвору в кузові іномарки. Знахідку передано на експертизу, а «Мерседес» у горділка вилучено.

Іван ГАЛКІН

Тютюнові палети

Українець, який керував авто «Сканія», своєю поведінкою викликав підозри у закарпатських прикордонників. Згідно з товарно-супровідними документами наш співвітчизник перевозив через пункт пропуску «Тиса» до Іспанії 17,5 тонни палетів. Проте «зелені берети» засумнівалися в щирості наміру іноземця. Підозри правоохоронців підтвердилися: під час перевірки вантажівки за допомогою технічних засобів контролю у причепі було знайдено подвійне днище, у якому порушник намагався перевезти понад 21 тисячу пачок сигарет. Сума оцінки становить більш як півмільйона гривень.

Олена ТРАЧУК

■ КОМПЕТЕНТНО

«Ми повинні відійти від прийняття

Нещодавно пасажери залізничного вокзалу Києва стали свідками нестандартної ситуації. Просто на їхніх очах люди у спецформі одягли кайданки на чоловіка характерної азійської зовнішності. Операція тривала лічені секунди. Зазначимо, що затримували не терориста чи злочинця. Своєрідний «екшн» був кульмінацією кількатижневої роботи співробітників окремого відділу внутрішньої безпеки Держприкордонслужби, які спільно з працівниками військової прокуратури викрили організатора каналу легалізації вихідців з Узбекистану в Україні.

Про те, чому дана операція є показовою та які зміни відбуваються сьогодні у роботі підрозділів з абрєвіатурою ВВБ, ми попросили розповісти начальника управління внутрішньої та власної безпеки Адміністрації Держприкордонслужби генерал-майора Ігоря Крижанівського.

Спілкувалася
Ольга МІРОШНИЧЕНКО

– Ігорє Миколайовичу, розкажіть, будь ласка, про деталі цього затримання. Як усе відбувалося та чому саме Ваші підлеглі були його організаторами?

– Все почалося кілька тижнів тому зі спроби підкупу нашого співробітника громадянином Узбекистану. Коротко поясню: згідно з чинним законодавством більшість іноземців має право перебувати в Україні протягом 90 днів кожні півроку. Коли цей термін спливає, вони повинні залишити нашу територію, а потім, за бажання, через три місяці в'їхати знову. Інакше ці люди автоматично переходять на нелегальне становище. Що це за категорія? Багато жителів Середньої Азії знайшли собі роботу на території нашої країни. Це ринки, торгові заклади, ресторани східної кухні, власники яких спеціально для цього їх наймають. Коли 90 днів минає – їм потрібно виїжджати або звертатися до Міграційної служби для продовження терміну перебування в Україні. Проте для цього мають бути вагомі, причому документально підтверджені підстави. Тому часто іноземці шукають інших шляхів, щоби легалізуватися в Україні. Як правило, в обхід закону. Один із них – представлення відміток у паспорті без перетину кордону та внесення відповідної інформації до бази даних. Саме його обрав наш затриманий, непевно знаючи, що це – злочин.

Іноземець звернувся до інспектора прикордонної служби, запропонувавши за таку оборотку 5600 гривень. У разі позитивного вирішення питання узбек натякнув на постійну «співпрацю», зазначивши, що потрібно «оформити» ще сорок його співвітчизників. Ціна питання – 200 доларів США за кожного. Отримавши відмову, чоловік не заспокоївся, а ще декілька разів підходив до прикордонника, не підозрюючи, що усі його спроби вже документуються нашими співробітниками. План проведення операції ми відпрацювали спільно з військовою прокуратурою. У результаті іноземця затримали і, що дуже важливо,

було здійснено таку негласну слідчу дію, як контроль за вчиненням злочину.

– Спроби підкупу прикордонників з метою представлення фейкових відміток у паспортах – не таке вже й рідкісне явище. Чим примітний саме цей випадок?

– У даному випадку офіційно задокументовано спробу дачі хабара прикордоннику. Чому це так важливо? Зазвичай притягнути до відповідальності особу, яка намагається підкупити нашого співробітника, непросте, адже це відбувається за лічені секунди і, як правило, без свідків. А якщо доказова база відсутня – правопорушник виходить «сухим із води».

Тому лише тоді, коли ситуація прогнозована, коли є своєчасно написаний рапорт військовослужбовця, коли ми готові в рамках кримінального провадження діяти спільно з прокуратурою та проводити санкціоновані документування, можна сподіватися на позитивний результат. Зазначу, що у ході цієї операції прикордонник зімітував внесення іноземців у базу даних «Гарт» та представлення дата-штампів. Все було записано на відео та здійснювалося під контролем військової прокуратури. Гадаю, це буде достатньою доказовою базою участі саме цього іноземця у вчиненні злочину.

Отже, ми не лише попередили виникнення каналу легалізації іноземців, але й, що дуже важливо, не дозволили втягнути у протиправну діяльність прикордонника та показали, що можемо захистити свій персонал. До речі, на сьогодні випадків, коли наші співробітники відмовляються від отримання неправомірної вигоди, стає дедалі більше. У другому півріччі минулого року таких фактів було понад тисячу. У січні цього року – близько сотні. Це, звичайно, вселяє оптимізм. Однак ми також маємо продемонструвати, що відповідальність несе й особа, яка пропонує гроші. Тому якщо підійдемо до цієї справи системно і нам вдасться реалізувати ще декілька подібних епізодів, то, можливо, трохи відіб'ємо охоту пропонувати прикордонникам хабарі. Адже покарання за давання хабара згідно зі статтею 369 Кримі-

нального кодексу України дуже серйозне. Це по-перше. А по-друге, наші військовослужбовці краще розумітимуть, що внутрішня безпека працює професійно.

– Зараз уся вертикаль підрозділів внутрішньої і власної безпеки реформується. Про це неодноразово заявлялося керівництвом відомства. Чому виникла необхідність таких змін і як це відбувається у контексті посилення боротьби з корупцією?

– По-перше, боротьба з корупцією – це вимога часу і нашого народу, який хоче жити у нормальній правовій державі. Думаю, усі ми на це заслуговуємо. Тобто, зробити максимально можливі кроки у цьому напрямку – наше головне завдання. І реформування самого управління необхідне насамперед тому, що у попередні роки ми проходили шлях становлення, не маючи необхідних знань, досвіду та достатньої кількості кваліфікованих кадрів. Звідси й прорахунки та помилки.

Наразі ми вивчаємо досвід наших зарубіжних колег і, заручившись їхньою підтримкою, вже сформували нову вертикаль внутрішньої та власної безпеки Держприкордонслужби. У цьому нам надали велику допомогу представники Державного Департаменту США та Представництва МОМ в Україні. У результаті – нещодавно ухвалено Дорожню карту, яка передбачає поетапне реформування та розвиток відомчих підрозділів внутрішньої та власної безпеки по всій вертикалі. Протягом останніх двох місяців ми активно над цим працюємо і вже створено нові підрозділи, яких раніше в нашій структурі не було.

– Які завдання виконуватимуть ці підрозділи?

– Якщо детальніше, то за рекомендаціями зарубіжних колег ми створюємо підрозділи для виконання спеціальних завдань, які, до прикладу, є у Прикордонній варті Польщі. Крім цього, буде суттєво посилено аналітичну складову – компонент, якого практично не було раніше. Також форму-

ються відповідні бази даних, які використовуватимемо у своїй роботі і, сподіваємося, це значно підвищить її ефективність.

Також маємо намір створити і посилити оперативно-технічні підрозділи, як цього вимагають будь-які оперативні-розшукові заходи. За рекомендаціями, знову ж таки експертів з Європи, плануємо збільшити наш штат приблизно на 200 співробітників. Незабаром буде оголошено конкурс і проведено підбір персоналу на новостворені посади.

– Звідки плануєте запрошувати людей?

– Ми маємо наміри залучати цивільну молодь, яка, можливо, раніше не проходила службу. Особисто я вважаю, що на аналітичні посади ми могли б підібрати персонал і з випускників факультетів журналістики. Вони чудово могли б упоратися з цією роботою, оскільки, по-перше, вміють узагальнювати інформацію і оформляти її у конкретних матеріалах, а по-друге, добре комунікують із громадськістю. Нам не вистачає сьогодні таких людей, тому цю прогалину маємо намір заповнити десь протягом півроку.

На другому місці – технічні співробітники, яких ми теж маємо намір набрати з випускників вишів, котрі мають військові кафедри. Це – зв'язківці, програмісти, які теж нам дуже потрібні для формування баз даних, використання спеціальної техніки тощо.

Ну, і, звичайно ж, юристи. Тому що наші оперативні співробітники – це все-таки правознавці, які повинні вміти застосовувати законодавство під час документування злочину та інших заходів. Цих фахівців ми також плануємо брати із цивільних вишів. Не виключено, що запрошуватимемо і діючих співробітників, які зараз проходять службу в інших відомствах.

– Чи проходитимуть кандидати якусь спеціальну перевірку?

– Буде дуже серйозний конкурс. Зараз ми відпрацюємо перелік запитань і тестів, які повинні будуть пройти ці кандидати. Перевіратимемо, зокрема, і з застосуванням «полі-

рішень по анонімному дзвінку»

графу», у чому нам теж допоможуть колеги з інших відомств. Отже, десь наприкінці літа плануємо вийти на другий етап реформування – поповнення штатів на 50–60 відсотків від нової штатної структури. На друге півріччя – комплектування підрозділів власної безпеки, які буде створено по всій вертикалі, а також підрозділу для виконання спеціальних завдань, котрий потребує специфічної підготовки.

Трохи забігаючи наперед скажу, що у цьому ми дуже сподіваємося на підтримку наших колег із Служби безпеки України, які, до речі, вже надають нам допомогу у перепідготовці наших співробітників для напрямку контррозвідки або власної безпеки. Що стосується аналітиків, то їх ми зможемо підготувати самостійно – на базі нашої академії, де є відповідна навчальна база. Таким чином, десь наприкінці нинішнього року зможемо запрацювати зовсім по-іншому. Я у цьому впевнений.

– Які нові форми і методи плануєте застосовувати у своїй роботі?

– Це насамперед поєднання тих форм і методів, які нам презентують європейські колеги. Також широко застосування оперативно-технічних та спеціальних засобів, більшість з яких ми використовуємо недостатньо, а багатьох не маємо взагалі. Це і аналітична складова, яка, на жаль, у підрозділах внутрішньої безпеки була «м'яко кажучи» на недостатньому рівні. На те, що можна зробити за 15 хвилин, офіцери витрачали кілька днів. Зрештою, щоби зібрати дані на особу чи взагалі її встановити, не потрібно багато часу – достатньо фахівця і програмного забезпечення. Технології пішли настільки вперед, що можна за лічені хвилини, не виходячи з кабінету, ідентифікувати і зібрати повне досьє на мешканця будь-якої держави. До речі, злочинці цим активно користуються. Потрібно, щоб наші офіцери і спеціальні аналітики могли це робити.

Ще один напрямок, про який я вже говорив, – контроль за вчиненням злочину. Інша форма роботи – виконання спеціального завдання, коли особа співпрацює з органами досудового розслідування, бере участь в організованій групі чи злочинній організації, або є учасником зазначеної групи чи організа-

ції. Таким чином вдається розкрити діяльність злочинного угруповання або викрити корупційну схему. До речі, багато спецслужб широко її застосовують, тому й мають хороші результати. Нам потрібно брати з них приклад. Навряд чи придумаємо щось нове: все вже відпрацьовано. Просто варто взяти на озброєння найкраще й покласти на нашу платформу.

– Яких результатів очікуєте після реалізації усіх планів?

– Перше, на що сподіваюся у цій справі, це – професіоналізм своїх підлеглих. Маємо перекваліфікувати їх на роботу саме в рамках серйозних справ і операцій. Ми повинні відійти від прийняття рішень по анонімному дзвінку чи іншому разовому явищу, що, на жаль, мало місце раніше. Робота має бути системною та високопрофесійною. Злочинці та їхні пособники повинні документуватися у рамках кримінальних проваджень. Має бути повний комплекс усіх заходів: оперативнорозшукових, технічних, аналітичних тощо. І обов'язково, підкреслюю, спільно чи під егідою прокуратури, яка буде підказувати й контролювати дані дії, що не дозволить злочинцям уникнути відповідальності.

Звичайно, це справа не одного тижня чи навіть місяця. Але коли ми реалізуємо все задумане і вийдемо на високопрофесійний рівень, поверне, слово «корупція» з'являтиметься у нашому лексиконі набагато рідше.

– Про такий напрямок роботи, як власна безпека говорять не так вже й часто. Проте сьогодні випадків нападів на прикордонників, на жаль, стає дедалі більше. Як запобігти цьому?

– Дотепер даним напрямком займалося усього кілька офіцерів на все прикордонне відомство. Цього було не просто замало – вони фізично не могли нормально виконувати завдання. А останнім часом не те що погроз, а прямих дій стосовно прикордонників, які чесно виконують свої обов'язки, дуже багато. Мають місце і побиття, і підпал автомобілів, і залякування рідних. Є випадки обстрілу приміщень, де мешкають прикордонники. І наш прямий обов'язок – забезпечити їм спокійне життя і нормальну роботу.

Скажу відразу, що у цьому напрямку ми плануємо створити цілу вертикаль. Це будуть підрозділи, які поєднують контррозвідальну роботу та власну безпеку. Ми в разі збільшимо чисельність персоналу. Використовуватимемо досвід Служби безпеки та Національної поліції, які вже мають напрацьовані з цих питань. Суттєво переглянемо і нормативно-правову базу. Першочергово увагу звертатимемо на лінію розмежування та район проведення АТО – найбільші зони ризику для нашого персоналу.

– Ігорю Миколайовичу, розкажіть про специфіку роботи Ваших підлеглих у зоні проведення АТО?

– Наші співробітники, які несуть службу у районі бойових дій, працюють у всіх прикордонних підрозділах, які там перебувають. Питань, які вони повинні вирішувати щодня, набагато більше, ніж, скажімо, у тилових районах чи західних областях України. Крім протидії корупції, це ще й недопущення втрати зброї, запобігання спробам її вивезення у тилові райони, зокрема, й за участі персоналу. Ми знаємо, що там служать вихідці з цих регіонів і на них може здійснюватися вплив: погрози чи спроби «виходу» на родичів – останнім часом це досить поширено у бойовиків і російських спецслужб. Це також і недопущення пошкодження зброї, можливого саботажу чи диверсій, які можуть бути вчинені у місцях дислокації. Серйозна робота ведеться із зловживанням алкогольних напоїв – бо це в районі бойових дій не лише неприпустимо, а й надзвичайно небезпечно. Тому наші офіцери змушені усі ці аспекти враховувати та спрямовувати свою роботу на попередження негативних явищ саме на цьому напрямку.

– Чи можете навести конкретні приклади?

– Випадків, коли наші співробітники спільно з військовою прокуратурою та Службою безпеки брали участь у розкритті злочинів – чимало. Не буду всіх перераховувати. До прикладу, у травні минулого року співробітники Департаменту оперативної діяльності із залученням офіцерів внутрішньої безпеки спільно з військовою прокуратурою серйозно відпрацювали контрольний пункт в'їзду-виїзду «Зайцеве», де мали місце системні зловживання

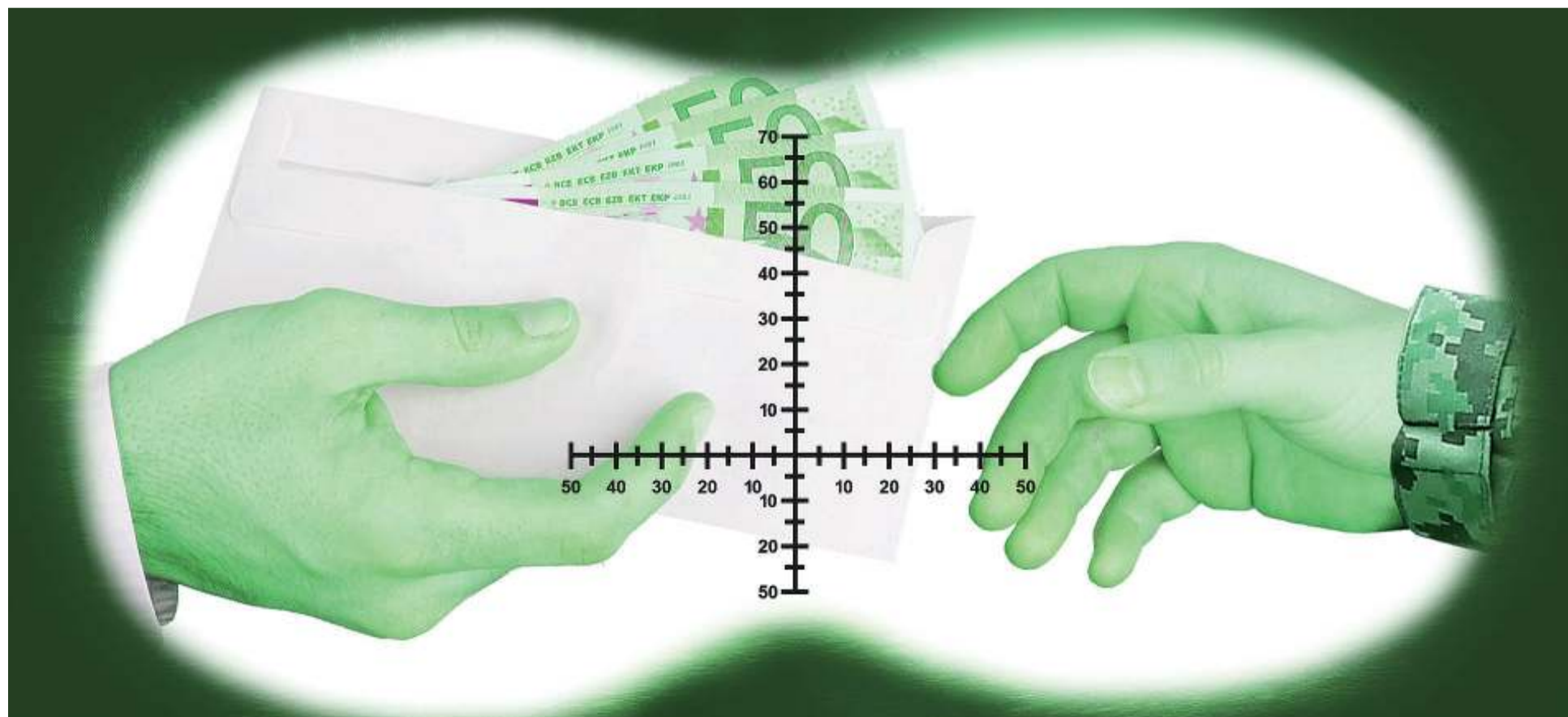
з боку персоналу. Прикордонники вимагали кошти від водіїв і осіб, які перетинають лінію зіткнення за позачергові проїзди, пропуск вантажів тощо. Не вдаючись до подробиць скажу, що нами було задокументовано і внесено підозру про вчинення злочину 19-ти нашим співробітникам. Це був серйозний успіх. І, підкреслюю, на тому напрямку спад участі персоналу у корупційних схемах відбувся одноозначно.

– Чи є, на Вашу думку, серед прикордонників приховані прихильники «руського міра»? Їхні імена відомі?

– Я б не говорив про те, що у лавах нашого відомства це є явищем. Проте в душі кожної людини не зазирнеш. Напевно, все-таки є особи, котрі позитивно сприймають, як Ви кажете, той «руський мір». Зі свого боку ми постійно моніторимо ситуацію. Можу сказати, що доволі часто виявляємо в оточенні нашого персоналу осіб, які активно висловлюють свої антиукраїнські позиції. Що тут сказати? Ми знаємо, що багато наших співробітників є вихідцями з областей, де зараз іде війна. Вони – справжні патріоти України, але у них там залишилися родичі, однокласники чи сусіди. Україна – демократична країна, і свобода слова має бути на першому місці. Ніхто нікому не забороняє висловлювати власну думку, але в умовах війни ми зобов'язані дотримуватися певних обмежень. Приміром, забороняється надавати у відкритий доступ речі, які можуть використати спецслужби супротивника. Це можуть бути колективні фото, зброя, розташування – особливо в зоні проведення АТО, відео чи фото, де є оборонні споруди, тощо. Будь-яка точка на світліні, що ідентифікується на місцевості, може бути орієнтиром для артилерійського обстрілу. Це ж зараз настільки просто. Тому на це ми звертаємо особливу увагу і намагаємося попереджати подібні випадки.

– Якщо все ж сталося так, що людина, може й невідомо, опублікувала таке фото?

– Як правило, з такими співробітниками ми спочатку проводимо роз'яснювальну роботу і просто попереджаємо. Ніхто нікого за це не збирається звільняти. Однак нагаду: подібне недбалство може когось коштувати життя. Пам'ятайте про це! ■

■ соціальний захист

Пошана – всім, увага – кожному

Сьогодні виповнюється рівно рік з того дня, як у системі Держприкордонслужби почав свою роботу Центр обліку та роботи з учасниками антитерористичної операції та бойових дій. Це був черговий крок Служби у напрямку постійної співпраці з тими прикордонниками, хто пройшов горнило боїв на сході держави. За цей невеличкий час Центром виконано чималий обсяг роботи, отримано відповідний досвід, є завдання щодо подальшого удосконалення діяльності.

Андрій КУЧЕРОВ

– Створення Центру і початок його практичного функціонування було для Служби чимось на кшталт виклику. Адже це був принципово новий вид діяльності, з яким у таких масштабах у прикордонному відомстві ще не займалися, – говорить начальник Центру обліку та роботи з учасниками антитерористичної операції та бойових дій підполковник Олександр Цілюрик. – Перед новоствореним підрозділом було поставлено низку важливих завдань. Серед основних – надання практичної допомоги учасникам АТО та бойових дій у вирішенні проблемних питань, координація заходів з їхньої професійної реабілітації та соціальної адаптації, кадрове супроводження таких військових і всебічний контроль в органах Служби за цією роботою. Окрема увага мала приділятися питанням соціального супроводу членів сімей прикордонників, які загинули під час АТО та заходи з увічнення їх пам'яті.

Слід зазначити, що українське законодавство, яке стосується учасників бойових дій, має «міцний» фундамент. У численних юридичних документах чітко зазначені гарантії соціального захисту ветеранів війни, умови для всебічної медичної та психологічної реабілітації, адаптації у мирному житті, преференції щодо вступу у навчальні заклади та можливості подальшого вибору професії.

На сьогодні кількість військовослужбовців прикордонного відомства, які безпо-

середньо брали участь у антитерористичній операції та забезпечували її проведення, складає понад 17 тисяч. Із них статус учасника бойових дій отримали понад 16800 людей. На доопрацювання передано справи стосовно 82 осіб, ще 158 – відмовлено в наданні статусу.

Посвідчення учасника бойових дій отримали 16600 вартових рубежу. На превеликий жаль 67 прикордонників загинули на сході держави, понад 400 були поранені, 35 стали інвалідами, місцезнаходження п'ятох досі не встановлено. «Варто відмітити, що на сьогодні немає жодного прикордонника, який би незаконно утримувався б противником у зоні проведення антитерористичної операції» – підкреслює начальник Центру.

Кожен із учасників АТО потребує особливої медичної уваги. Світовий досвід показує, що з часом майже всім військовим

осіб мають третю групу інвалідності, стільки ж – другу, дві людини – першу. Їхній стан здоров'я повинен бути під постійним контролем.

На виконання Указу Президента України та наказу міністра внутрішніх справ військовослужбовців, які отримали інвалідність, було закріплено за конкретними органами Держприкордонслужби та відповідальними особами. Вони на постійній основі надаватимуть допомогу у вирішенні питань медичної, психологічної та професійної реабілітації й соціальної адаптації ветеранів. На кожного заведено особисту наглядову справу.

Необхідно зауважити, що на сьогодні за сприяння відомства та волонтерських організацій лікування та реабілітацію за кордоном пройшли сім прикордонників, які отримали інвалідність. І ця робота буде продовжуватися, адже наслідки перебування в

Ще одне важливе завдання Центру пов'язане з увіковіченням пам'яті загиблих воїнів. З цього приводу прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України «Про заходи з увічнення пам'яті захисників України на період до 2020 року». На його основі видано наказ Голови Державної прикордонної служби України.

– Це дуже делікатний та водночас важливий напрямок нашої діяльності, – зауважує підполковник Цілюрик. – Так, органи відомства задля вирішення проблемних питань закріплені за членами сімей загиблих воїнів-прикордонників. З цієї метою проводяться планові зустрічі з такими родинами, визначаються наявні проблемні питання, узгоджуються заходи по увічненню пам'яті загиблих.

Завдяки конструктивній позиції Служби та у взаємодії з місцевими органами влади вдалося забезпечити житлом 25 сімей наших загиблих героїв, а ще п'ять родин перенесено в черзі на першочергове забезпечення житлом. Крім того, Службою порушено клопотання перед Кабінетом Міністрів про подальше виділення коштів на квартири для членів сімей загиблих прикордонників.

Доречним також буде згадати, що нині у Навчальному центрі обладнано Алею слави, де увіковічено пам'ять 14 прикордонників. 63 загиблим вартовим рубежу встановлено меморіальні дошки та стенди, в тому числі й у школах та навчальних закладах. Спільно з місцевими органами влади вирішено питання щодо найменування 25 вулиць іменами загиблих прикордонників, ще 5 пропозицій – у стані розгляду.

– Нинішнього року наша увага буде й надалі приділятися питанням, пов'язаним із наданням статусу учасника бойових дій воякам відповідно до вимог чинного законодавства. Така ж робота проводитиметься і стосовно цивільних працівників служби, – зазначає підполковник Олександр Цілюрик.

У полі зору Центру буде весь комплекс питань, пов'язаний із всебічною реабілітацією учасників АТО, а також їхньою адаптацією.

– Водночас, жоден із прикордонників не повинен бути обділений нашою увагою. Він повинен бути максимально захищеним. На сьогодні вже діють електронні адреси Центру для ведення електронної переписки, а на офіційному веб-сайті відомства розміщено сторінку, на якій розміщено максимальну інформацію щодо порядку отримання статусу учасника бойових дій та відповідна законодавча база, – завершує розмову керівник Центру підполковник Цілюрик. ■

Створення Центру і початок його практичного функціонування було для Служби чимось на кшталт виклику.

буде необхідна повноцінна психологічна реабілітація. За словами підполковника Цілюрика, персоналом Центру проаналізовано дані щодо осіб, які отримали поранення та звільнені з військової служби за станом здоров'я. Серед прикордонників 16

зоні бойових дій обов'язково проявляються з роками.

У прикордонному відомстві вже понад один рік діє наказ Голови Служби «Про організацію роботи з особами, які отримали інвалідність під час проведення АТО та були звільнені зі служби за станом здоров'я». У ньому чітко визначено увесь комплекс заходів щодо роботи в органах і підрозділах служби з даною категорією персоналу.

– Ми будемо використовувати будь-які можливості для того, щоб кожен із учасників АТО не залишився поза нашою увагою та зміг повноцінно оздоровитися у профільних медичних закладах. Для цього є всі можливості, – наголосив Олександр Миколайович.

Необхідно сказати, що допомога Центру за напрямками діяльності починається з Адміністрації Держприкордонслужби. Так, питаннями щодо лікування та санаторної реабілітації учасників АТО займається управління охорони здоров'я, соціальної та психологічної адаптації – управління соціально-гуманітарного забезпечення та психологічної роботи. Вирішенням проблем щодо професійного зростання та адаптації учасників АТО опікується управління кадрового менеджменту. На даний час працює в органах Держприкордонслужби дев'ять прикордонників, звільнених зі служби за станом здоров'я внаслідок отриманих поранень.

■ подробиці

Охорона державного кордону України у повітряному просторі законом покладається на Збройні Сили. Задля перехоплення непрошених гостей у височині на землі постійно чергують потужні зенітно-ракетні комплекси та блискавичні бойові літаки. Проте якщо рубіж самовільно перелітає не підступний смертоносний агресор з бомбами на борту, а малорозмірна ціль на невисокій швидкості та малій висоті, то шансів зафіксувати подібне порушення

навіть у дуже чутливих локаторів небагато. Та й підіймати назустріч «дрібниці» винищувач особливого сенсу немає. Витрати на палне результат аж ніяк не покрие.

Саме цим нерідко користуються правопорушники, які пристосували «п'ятий океан» до задоволення своїх незаконних потреб – частіше за все для переміщення через кордон контрабанди. Для цього ж вистачає можливостей більш-менш пристойного «безпілотнока»

чи мотодельтаплана, які рухаються без зайвого шуму трохи вище за верхівки дерев. Справа ця – досить вигідна. І була б ще й безпечною, якби не прикордонники, які щосили створюють на шляху цих летючих скарбів нездоланну загрозу.

Про те, як відбувається боріння з недобросовісним використанням вітчизняних небес поблизу кордону розповідає начальник Головного центру управління службою ДПСУ полковник Олександр Рибак.

Щоб закон панував і в повітрі

Підготував
Костянтин КРИМСЬКИЙ

– **Олександр Григоровичу, невже настали ті часи, коли літальні апарати – це вже не розкіш, а лише засіб транспортування контрабанди в обхід пунктів пропуску?**

– Судячи з динаміки незаконного використання, – так і є. Ще два роки тому спроби нелегальних польотів між Україною та сусідами були великою рідкістю. Натомість минулого року таких випадків – уже більш як сорок. Це змушує нас дивитися у небо із максимальною пильністю.

– **Порушують кордон лише «безпілотники»?**

– Не лише вони. Зафіксовані також факти несанкціонованої експлуатації вертольотів і літаків. Проте дистанційно керовані пристрої дошкуляють найбільше. Для них не потрібні злітно-посадкові смуги, їх можна повноцінно використовувати у суцільній темряві. Зазвичай цигарки з України тягають з першої години ночі й аж до світанку.

– **Напевно, застати нелегальних «авіааматорів» «на гарячому» складно...**

– Звичайно непросто. Однак задля цього задіяна потужна міжвідомча система, до якої окрім прикордонників залучені можливості Державіаслужби, Украноцентру, поліції та навіть СБУ. Система збору доказів постійно вдосконалюється. Так, нещодавно

за розпорядженням першого заступника Голови Держприкордонслужби проводилися відповідні навчання, до яких залучалися підрозділи органів охорони кордону та регіональні управління. За результатами з'ясувалося: інформація про порушення порядку використання повітряного простору проходить по всій відомчій вертикалі управління службою до Державіаслужби без найменших викривлень і затримок.

– **Чи не простіше по цих невідомих літаючих об'єктах просто стріляти? Проблем буде менше...**

– На фронті, звичайно, простіше. Там від швидкості реакції залежить життя. Ми ж зараз говоримо про охорону кордону у цілком мирному режимі. А тут потрібно суворо виконувати вимоги закону й дотримуватися усіх передбачених ним формальностей. Тобто шукати, викривати, затримувати.

– **Добре, й чим обернеться для контрабандиста затримання?**

– Раніше – тільки сплатою штрафу у розмірі до 51 гривні за порушення прикордонного режиму.

– **При тому що заробляються тисячі – не дуже й страшно.**

– Тепер підходи змінилися. Поряд із накладенням згаданого штрафу матеріали передаються до Національного бюро розслідування авіаційних подій і згодом направляються до суду. Як наслідок – конфіскації підлягає не лише товар, що перевозився

але й техніка, з допомогою якої відбувалося порушення. А це вже відчутно. Дрон пристойної вантажопідйомності стане своєю господарю не в одну тисячу доларів. До речі, минулого року за рішенням суду вилучено та передано вітчизняним силовим структурам 22 літальних апарати.

– **Свого часу ми розповідали про облаштування у Головному центрі управління службою віддаленого автоматизованого робочого місця системи менеджменту повітряного простору «Центр». Наскільки ця новація проявила себе корисною?**

– Завдяки цьому ми отримали безоплатний доступ до інформаційного ресурсу Украноцентру, що дозволяє в режимі on-line моніторити повітряну обстановку у прикордонних районах. Отже, здатні виявляти вірогідних порушників, а також спостерігати за їхніми діями та у разі виникнення підозри негайно перевіряти факти.

Наочний приклад – наприкінці осені оперативним черговим завдяки системі «Центр» виявлено польоти трьох літаків на ділянці Західного регіонального управління на висоті 300 метрів. Природно, виникло запитання: «Хто це та що, власне, там роблять». Проте швидко було встановлено, що це планові польоти однієї з вітчизняних авіакомпаній і проводяться вони для вакцинації диких тварин від сказу.

– **Утім, спостерігати можна не лише із землі за небом, але й навпаки... Чи залучається до вико-**

нання «протиповітряних» завдань відомча авіація?

– Авіація Служби проводить велику, різнопланову й ефективну роботу в інтересах охорони кордону. Зокрема – повітряний моніторинг лінії проходження державного кордону, контрольованих прикордонних районів, територіальних вод та української виключної морської економічної зони.

Загальний минулорічний наліт склав 826 годин. 2015 року – 695 годин. Обстежено 14 тисяч кілометрів сухопутного кордону і 45,6 тисячі квадратних кілометрів акваторії. Виявлено чимало цікавого, наприклад 66 місць незаконного видобутку бурштину. Також викрито 39 несанкціонованих злітно-посадкових майданчиків, місць базування та зберігання літальних апаратів як засобів протиправної діяльності. За всіма випадками вжито заходів реагування.

– **Виходить, бізнес у кримінальних авіаторів не такий вже й простий. Ризиків не збагатитися, а втратити надто багато. Не даємо ми їм гарантовано заробити на міждержавній різниці цін.**

– Так, проблем у наших опонентів чимало, але буде ще більше. Адже у жовтні минулого року Службою розпочато співпрацю із Державним космічним агентством. Це дає можливість отримувати додатковий масив інформації та розпоряджатися наявними ресурсами ще ефективніше. ■

■ гість номера

Ця творча особистість дивує своєю невтомною енергією. Його акторську гру можна побачити на театральній сцені та в українських кінострічках. Як телеведучий він щонеділі у прямому ефірі веде одну із ранкових розважальних програм на каналі 1+1. А нещодавно у співпраці з Академічним ансамблем Держприкордонслужби артист зробив моноспектакль. Протягом усього дійства він настільки проникливо розмовляв з глядачем, що після його завершення життєва енергія кожного значно помножується, а позитивні емоції просто зашкалюють. Сьогоднішній наш гість – Анатолій Васильович Гнатюк, народний артист України, актор Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка.

Спілкувався Андрій КУЧЕРОВ

– Анатолію, на початку розмови познайомте, будь ласка, наших читачів із вашими батьками – тими, хто дав Вам своєрідну пунтівку в життя.

– Я народився і виріс на чарівному Поділлі, у селі Немирівка Старокостянтинівського району. Батько – Василь Харитонович вже, на жаль, покійний, був агрономом. Однак у селі його знали і як талановитого музиканта. Не маючи абсолютно ніякої музичної освіти, він прекрасно грав на трубі і його обов'язково запрошували на будь-яке сільське свято. Мама – Анастасія Тарасівна – вчителька молодших класів – невдовзі святкуватиме 90-річчя. Вона має чудовий голос і знає безліч українських народних пісень. Мама мене постійно повчала, що я маю співати. За що їй і досі вдячний. Я навчався гри на баяні в музичній школі у місті Хмельницькому, до якої їздив аж за тридцять кілометрів. Саме мої батьки дали мені перший поштовх любові до творчості.

Не можу не згадати в цьому сенсі й дядька Олексія, нашого баяніста-односельчанина, який супроводжував виступ місцевих співаків у клубі. Дуже добре пам'ятаю, коли я вперше виступав перед рідною аудиторією з піснею «Ой, чий то кінь стоїть». Від хвилювання забув всі слова після першого куплету. Довелося викручуватись, повторюючи «сподобалась мені тая дівчинонька, і тая дівчинонька, і тая дівчинонька...» – ніби звертаючись до місцевих дівчат. Я робив це так емоційно, що навіть ніхто й не помітив – адже забув текст і повторював одні і ті ж слова (сміється)!

– А перші «університети» пам'ятаєте?

– У цьому сенсі хочу розповісти одну історію з дитинства. Напередодні Нового року в нашому клубі мав відбутись концерт. Панувала святкова атмосфера, стояла прикрашена ялинка, на якій виблискували іграшки, а вата на гілках виглядала ніби справжній сніг. Під час дійства на сцені мали виступати діти. Серед них був і я. Кожному з нас мали вручити святковий подарунок – пластмасового лебедя. От виступив один, йому аплодують і з мішка Діда Мороза дістають цю іграшку. Виступив інший – теж отримав новорічний подарунок. Так склалось, що я вийшов на сцену останнім. Співав, на власне переконання, дуже гарно, отримав схвальні відгуки від односельців, мені аплодували. І ось ведучий концерту нарешті потягнувся до мішка і... витягнув звичайний олівець! Моєму обуренню не було меж! Я його кинув на підлогу, заплакав і сказав, що хочу лебедя! З того часу і чекаю на свого лебедя (сміється). Отака була «університетська наука»!

– Ви навчалися у драматичній студії при столичному Палаці піонерів. Потім успішно закінчили акторський факультет Київського державного інституту театрального мистецтва імені Карпенка-Карого й одразу потрапили у труп «франківців». Це достойний початок творчої кар'єри! Як Вам вдалося влитися у такий сильний колектив?

– Потрапити у трупу театру імені Івана Франка мріє кожен актор, а тим більше – випускник інституту. У моєму випадку – це щасливий збіг обставин. Режисер Ігор Афанасьєв ставив у нас, студентів четвертого курсу, дипломну виставу. І на показ «Купаль-

Анатолій Гнатюк: І цією вірою хочу

ських бувальщин» (так називалася вистава, в якій я грав головну роль Тиміша) він запросив Сергія Данченка і Володимира Гнатенка (головного режисера й директора театру ім. Івана Франка – ред.). Їм сподобалася моя робота і вони запросили мене працювати у театрі.

По-різному складалася моя акторська доля... Десь мені щастило, а десь не дуже. Я давно мріяв про роль Голохвастова у комедії «За двома зайцями». Проте таку роботу мені, початківцю, відразу довірити не могли. Взяв ініціативу у власні руки і звернувся до режисера вистави Сергія Данченка з проханням задіяти мене у цій ролі, хай навіть у третю чергу. Сергій Володимирович вислухав мене і погодився. Я написав відповідну заяву і став самостійно репетирувати. Згодом продемонстрував метру свої напрацювання. Йому сподобалося – і так щасливо склалася доля, що я грав на прем'єрі! А потім виходив на сцену з цією роллю майже 10 років. На сьогодні я зіграв понад 70 ролей. Є серед них, звичайно, улюблені, але всі вони – частина мого життя, мої переживання, мої хвилювання, мої емоції.

– До речі, як Вам вдається відновлюватися, адже встигаєте грати у спектаклях, вести телепередачі, зніматись у кіно?

– Так, дійсно, навантаження неабияке. І відновлюватися просто необхідно. Однак розчарую читачів, бо особливих рецептів у мене немає. Вони традиційні: люблю працювати на землі, створювати щось власними руками, тому мій відпочинок пов'язаний із дачними справами. По-друге, люблю переглядати кінофільми з дружиною. Отримую від цього справжнє задоволення. До речі, під час роботи на сцені сам заряджаюся позитивними емоціями від глядачів, від їхніх небайдужих очей, поглядів і оплесків.

– Проте є ролі у кіно, є прямі ефіри на телебаченні...

– Там теж живе спілкування з людьми і драйв від того, що це прямий ефір. Мені це дає життєву наснагу. Хоча відповідальність і навантаження досить великі. Наприклад, мені як ведучому телепрограми (мова йде про передачу «Лото Забава» на каналі 1+1, яка транслюється у недільному ранковому ефірі – автор), не тільки треба знати текст, а й бути готовим до несподіванок і експромтів. Формат програми передбачає живе спілкування з людьми у студії та по телефону. Необхідно бути готовим ставити запитання та відповідати телеглядачам. Загалом додаю, що як ведучий вчу лише 30 відсотків тексту. Все решта – імпровізація.

Наприклад, дуже зворушливо виглядала ситуація, коли жінка виграла більше мільйона гривень і на всю країну сказала, що витратить гроші винятково на лікування чоловіка. В іншому випадку молодий хлопець зірвавши джек-пот, у прямому ефірі зробив пропозицію дівчині, яка була у студії як глядач. Він став на коліно, дуже красиво сказав, вона заплакала і... погодилась. Ось таким несподіваним буває прямий ефір!

А відновлюю психологічні сили у колі сім'ї. Вона у мене дружня. Дружина Олена – театральний критик. Ми познайомилися ще під час навчання в інституті. Зустрічалися, одружилися, у нас народився син. Після школи Богдан вступив і закінчив соціологічний факультет університету імені Тараса Шевченка, потім – магістратуру в університеті імені Михайла Драгоманова. На другому курсі навчання в

університеті почав писати твори, і його так захопило, що зайнявся цим професійно. На сьогодні у Богдана вийшла книга «На гребні скорпіона», роман «Грайлива оптика», філософська п'єса «Міністерство майбутнього». Цю роботу під сценічною назвою «Душа в засніженій фаті» поставив київський театр «Браво». Друга його п'єса – «Кафе «Республіка» також має щасливу сценічну долю. Вже майже рік вона з успіхом йде в театрі «Браво». До того ж ми часто гастролюємо з цією виставою різними містами України і скрізь глядач дарує виставі, а значить автору, режисеру й акторам, гарячі оплески. Не можу не сказати, що одну з ролей у цій виставі граю я. Богдан спеціально виписав окрему роль для батька. І я йому дуже вдячний!

– Подейкують, що Ви – фартова людина і завдячуючи Вам хтось виграв велику суму грошей?

– Взагалі я людина не запальна і доволі

спокійно ставлюся до різного роду лотерей або азартних ігор. З іншого боку, постійно граю у рідне «Лото Забава». Щоправда, максимальний виграв за весь час склав трохи більше двохсот гривень.

Утім, одного разу в перукарні до мене звернулася жінка з проханням підписати лотерейний білет. Я це зробив, а потім дізнався, що вона виграла 255 тисяч гривень. Ця жінка через знайомих отримала мій номер телефону, подзвонила та подякувала за «легку» руку, а під час наступної зустрічі попросила підписати вже з десяток білетів. Я це зробив. Проте більше дзвінків не було.

– Давайте продовжимо розмову про театр. Як відомо, для Вас особливою є головна роль у виставі «Шельменко-денщик». Цей спектакль має гли-

«Я вірю, що все буде добре! поділитися з прикордонниками»

бокі історичні корені саме у театрі Франка. В чому полягає довголіття цієї комедії?

– Роль Шельменка дійсно стала для мене рідною, адже граю її вже понад 18 років. Ця постановка є візитівкою нашого театру вже не одне десятиліття і має власну історію. Наприклад, з цією комедією творчі бригади виїжджали на передову ще під час Другої світової війни. У фронтовому репертуарі вона була своєрідним рекордсменом.

Історія вистави продовжується і в наші дні. Возили ми її на схід держави – до наших хлопців на передову. З одного боку, цю комедію дуже гарно сприймає глядач, гра акторів легка, фінал суто позитивний. З іншого, як не дивно, її особливо розуміють люди у погонах. Головний герой комедії під час дійства вимушений знаходити вихід з різноманітних життєвих ситуацій і, завдячуючи особистим рисам характеру, обходить гострі кути, оминає проблеми і досягає результату. Думаю, що кожен військовий, який

– Театр імені Івана Франка має тверду позицію щодо подій на сході України та всебічно підтримує наших захисників.

– Так, і про це потрібно сказати окремо. Колектив вирішив, що кожен воїн АТО може приходити на будь-яку виставу і вхід для нього – вільний. Незважаючи на аншлаги, ми завжди знайдемо місце і посадимо у залі захисника країни, щоб він зміг відпочити та подивитися виставу. Час від часу ми граємо спектаклі, збір від яких театр передає на потреби підрозділів, що беруть участь у антитерористичній операції. Для дітей біженців і вимушених переселенців періодично проводимо дитячі вистави, запрошуємо дітлахів до нас. Колектив театру створив виїзну концертну бригаду (до якої входжу і я), що виступає у військових госпіталах. Ми давали, і не раз, концерти в Києві – Головному військовому клінічному госпіталі, Центральному госпіталі Міністерства внутрішніх справ, побували і в прикордонників. Виступали також

особливу увагу на різні попереджувальні плакати. Наприклад, мені запам'ятався один, який попереджав про небезпеку у разі виявлення невідомих предметів з категоричною заборорою брати їх у руки.

Або інший приклад. Після виступу у ще одному містечку на Сході нас запросили на обід у місцеву бібліотеку. Її працівниці, чудові життєрадісні жіночки, пригостили нас дуже смачним українським кулешем і розповідали, як у дах їхнього закладу під час обстрілу влучив снаряд і... не розірвався. Причому розповідали вони про це зі справжнім почуттям гумору. Люди намагаються шукати хоча б якийсь позитив навіть у таких випадках.

– Дуже багато розмов ведеться про українське кіно та вихід цієї важливої індустрії з кризи. Ви знаєте цю кухню зсередини. Яке Ваше бачення його майбутнього?

– За останні кілька років для розвитку кіноіндустрії зроблено чимало. На мою думку, цей шлях ще не подолано, і держава повинна давати більше преференцій бізнесу щодо вкладання коштів у виробництво українського кіно.

Зараз у нашому кінопросторі склалася унікальна ситуація. Агресивний російський продукт заборонено, і цю нішу необхідно оперативно заповнювати вітчизняним продюсерам, режисерам, а також акторам. Якщо зможемо подолати багато складностей то, я впевнений, українське кіно заговорить на повний голос!

Озираючись на декілька років назад. Росіяни приїжджали до нас знімати своє кіно на наших майданчиках зі своїми акторами на перших ролях. А українським артистам давали зніматися лише в епізодах за значно нижчу платню. До речі, і сьогодні, використовуючи будь-які шпарини, вони намагаються протягнути на українську землю своє кіновиробництво. Це все одно що під час Другої світової війни тут намагалися б знімати фільми німецькі режисери про Третій рейх! Нонсенс! Тому держава повинна зробити впевнені кроки назустріч молодим талановитим українським режисерам, сценаристам, акторам, і водночас унеможливити будь-які спроби насаджувати ідею «руського міра» через кіно, телебачення й театр!

– Ви згадували, що виступали перед прикордонною аудиторією з власним моноспектаклем. Розкажіть читачам про цю задумку?

– Спочатку була ідея. Народилася вона свого часу у Богдана Сильвестровича Ступки. Він запропонував колективу театру створити виставу, в якій звучав би український класичний романс. Думка нашого художнього керівника нам усім сподобалася, і режисер поїхав збирати по крихтах матеріал. Ми ще за життя Богдана Сильвестровича створили спектакль, який ішов на сцені два роки. У ньому я грав головну роль – начальника вокзалу. Саме там відбувається головне дійство. Під час вистави глядач бачить довгоочікувані зустрічі, вимушені розлуки, палку любов, зради, сварки, примирення. І все це під акомпанування живої музики! Було дуже гармонійно. Цей задум загалом мене як співаючого актора не полишав дуже довго.

Одного разу доля звела мене з Геннадієм Синьоком, художнім керівником Академічного ансамблю пісні і танцю Державної прикордонної служби України. Ми поверталися з

ним після великого спільного концерту у Приморську на честь Дня Незалежності. Багато спілкувалися і я поділився з ним цією мрією. На додаток сказав, що дуже хочу зробити моноспектакль в такому ж дусі.

Геннадій Іванович дуже спокійно відповів, що чекає від мене ноти з українськими романсами, які є у мого репертуарі. Наступного дня, після повернення у Київ, я переслав їх художньому керівникові ансамблю прикордонників. Відверто кажучи, й забув про це. І тут несподіваний дзвінок: телефонує Синьок із запрошенням на репетицію. Я був настільки приємно здивований!

Потім було по дві репетиції на тиждень протягом усього літа. Гарно попрацювали! І в листопаді минулого року під час святкування дня заснування прикордонного госпітально ми винесли спільну роботу на загал. Приємно було отримати оплески та позитивні відгуки від аудиторії. Обов'язково поїдемо з цією програмою по Україні! Я дуже задоволений від такої можливості грати та співати на сцені, коли тобі ще й акомпанує естрадно-симфонічний оркестр!

– Ви багато подорожуєте, зокрема й за кордоном. Чи змінилися прикордонники за цей період?

– Мені є з чим порівнювати, адже їздив за кордон на гастролі ще за часів СРСР. Бачу зміни на краще. Скоротився час перевірки на кордоні. Прикордонники стали більш привітними, посміхаються, спілкуються не вимушено, розмовляють українською мовою. З ними приємно зустрічатися. Є у мене досвід роботи у прикордонному підрозділі. Свого часу брав участь у великому концерті в академії, що у Хмельницькому. Ще тоді я відзначив ввічливість та підтягнутість майбутніх охоронців кордону.

– Що б Ви хотіли побажати охоронцям українських рубежів?

– Дуже хочу сказати: «Тримайтеся хлопці! Вам неймовірно важко, адже перебуваєте у постійному напруженні. Хочу побажати прикордонникам здоров'я, щоб їх чекали вдома, а вони обов'язково повернулися у сім'ї з перемогою!»

А далі буде мир! Я вірю, що всі наші випробування – не просто так. Недаремно загинула на Майдані Небесна сотня, недаремно гинуть наші хлопці на війні, що йде на Сході. Господь все бачить, і всі наші зусилля обов'язково переростуть у якість. Я вірю, що все буде добре! І цією вірою хочу поділитися з прикордонниками! ■

перебуває на передовій, трохи зіставляє себе з головним героєм вистави: намагається дати відповіді на багато запитань, думає, як вижити та повернутися додому.

Окремо хочу сказати про атмосферу, яка панувала у залі під час вистав у зоні АТО (Сватове і Кременна). Розпочинати було дуже важко, адже погляди у військових зосереджені, суворі, в них читається напруження. Згодом, вже під час дійства, ти відчуваєш, як змінюється настрій глядача. З'являються посмішки, погляди стають більш відкритими, починають лунають оплески. І коли акторську трупю після завершення вистави викликають кілька разів на сцену і аплодують – це справжня нагорода. А за кулісами хлопці-військові підходили з проханням сфотографуватися з акторами. Ніхто не відмовляв, але ми казали, що це вони знаменитості та справжній герої, адже захищають рідну землю від ворога.

у госпіталах Дніпра й Ірпеня. Творча концертна бригада «Франківців» виїжджала і в зону проведення антитерористичної операції (Слов'янськ, Артемівськ, Краматорськ, Красногорівка, Торецьк). Всебічну підтримку нашим воїнам будемо надавати й надалі!

– Які враження склались у акторського колективу від прифронтових міст?

– Наведу один факт, після якого кожен із виїзної бригади зрозумів, де ми перебуваємо. В одному з містечок нас поселили в гуртожитку, де всі вікна були хрест-навхрест заліплені стрічкою. Так, саме таким методом, як нам показують у стрічках про війну. От тоді ми, актори, одразу зрозуміли, що приїхали у прифронтове місто, де витає дух війни. І хоча на вулицях немає страху чи паніки, звертаєш

Дорогі
Прикордонники,
щастя Вам!!!
З повагою
Ваш прикордонник
Е.М. Шов

■ пам'ять

Нескорені, незламні, незабутні

Володимир ПАТОЛА

Два роки тому українські пірозділи, які обороняли місто Дебальцеве, при загрозі повного оточення отримали наказ на відступ. Кривавий прорив під ворожим вогнем важко назвати тактичним успіхом. Тільки воля до життя, здатність до останнього подиху прикривати товаришів і працювати разом з ними як один організм, самовідданість і, нерідко, самопожертва дозволили українському угрупованню вийти з мінімальними за таких обставин втратами.

Прикордонники разом із арміяцями витримали тоді усі пекельні випробування до кінця. Колона оминала мінні поля, у відповідь на перехресний розстріл із засідок на дистанції прямого контакту хлопці вели вогонь по ворогу прямо з бортів. На дисках прострелених коліс водії дотягували свої машини, бійці їхали на броні,

йшли пішки, втомлені до безнадії просто через впертість, тому, що не могли і не бажали здаватися ані ворогу, ані на волю випадку.

Центральна вулиця столиці завжди велелюдна. Але цього дня тут не було політичних лозунгів чи партійних прапорів, музики, святкової метушні, гамору, помпезності чи демонстративної агресії. Хрещатиком прямували передчасно посивілі ветерани у потертих камуфляжах зі своїми коханими, іноді з дітьми, під знаменами частин.

Час від часу у тому чи іншому місці потужне рукостискання і стримані обійми: зустрілися бойові побратими. Ці люди прийшли не для звинувачень, акцій або піару. Віддати шану полеглим, побачити тих, хто вижив і, зрештою, продемонструвати всій Україні: вони – сильні, не зламані й не скорені, пам'ятають усе і готові повернутися, щоби захистити найдорожче. Зрештою,

багато з них і не покидали фронту протягом років.

Організованість військових видно і тут. За якихось десять хвилин у призначений час під прапорами вже сотні людей у камуфляжах.

– Слава Україні! – гримить голос шеренги над Майданом Незалежності.

– Героям Слава! Слава героям Дебальцевого! – без команди, не так гучно, але не менш синхронно відповідають цивільні, які сьогодні відпочивають у центрі столиці чи поспішають у своїх справах. Сьогодні це природно і нікого не дивує.

На Софіївській площі ходу зустрів військовий оркестр. Мабуть, не випадково першою музичною композицією стала мелодія пісні «Ой у лузі червона калина». Без слів. Присутні впізнають її й так. Виступи командирів, волонтерів, військових лікарів і, звичайно ж, артистів естради. Серед них – групи «Антитіла», «Гайдамаки», «Зе Вйю»,

Світлана Тарабарова, Олег Скрипка та інші.

Мимоволі дивуємося розмаїтості нової української військово-патріотичної пісні, народженої, здебільшого, уже під час війни. Талановиті молоді колективи і маститі представники естради нерідко виконують авторські композиції воїнів, розповідаючи історії творців текстів і музики.

Помічаємо у натовпі стриману і дещо сумну усмішку дівчинки на руках у батька. Він сьогодні в цивільному, але в очах дитини легко читається і радість бути поряд, і пам'ять про пережите. У свої дитячі роки вона вже добре усвідомила, що таке не спати ночами, вимолоюючи в Бога життя рідної людини.

Починає сутеніти, але присутні не поспішають розходитися. Когось тримає біль, когось пам'ять, а когось – атмосфера бойового братерства, частина якого знову зібралася тут. Пісня, яка завершує зустріч, також обрана символічно: «Зродились ми великої години».

■ реквієм

До обеліска Героїв

Людмила КАТЕРИНИЧ

Прикордонники у різних куточках нашої держави вшанували пам'ять Героя України В'ячеслава Семенова, який два роки тому героїчно загинув, захищаючи підступи до Дебальцевого.

У лютому 2015-го увага всієї України була прикута до боїв за Дебальцеве. Чи не найкровопролитніші баталії між українськими захисниками та російськими найманцями тут точилися в районі блокпоста «Балу», що вигідно розташовувався на перехресті доріг поблизу населеного пункту Фащівка. Окупантам необхідно було будь-що взяти цей рубіж, але на шляху їм наче скеля стали прикордонники та військовослужбовці Збройних Сил України. У числі цих мужніх воїнів був і старший лейтенант Могилів-Подільського прикордонного загону В'ячеслав Семенов.

Під його командуванням вартові рубіжу відбили близько 10 ворожих атак, знищили танк, бойову машину піхоти

та вантажівку супротивника. В'ячеслав завжди був першим у бою і до останнього беріг своїх підлеглих. Усі його вояки повернулися живими, але за це офіцер заплатив найдорожчим – власним життям. Указом Президента України В'ячеслава Семенова посмертно нагороджено високим званням «Герой України».

17 лютого, у другу річницю загибелі славетного офіцера, у Могилів-Подільському прикордонному загоні відбулося урочисте вшанування Героя. Біля Меморіалу, в каміні якого увіковічено імена семи полеглих бійців загону, було велелюдно. Місцеві вартові рубіжу на чолі з полковником Юрієм Василюком, представники громадськості, шкільна та студентська молодь, духовенство – усі без винятку прийшли схилити голови перед мужністю, патріотизмом і самопожертвою наших хлопців. Лунали щирі слова вдячності на адресу полеглих героїв. До Меморіалу лягали все нові й нові оберемки квітів. Військові салюти, що порушили урочисту тишу, нагадали, якою дорогою ціною дістається нам свобода і право на самовизначення...

■ міжнародна допомога

Нарешті позбулися!

За допомогою НАТО на об'єкті Держприкордонслужби «Вакуленчук», що на Житомирщині, ліквідовано радіоактивний могильник. Колодязь з відходами, які фонять гамма-, бета-, альфа- та нейтронним випромінюванням нарешті став безпечним.

Олег БОЙКО

На початку двохтисячних продовжувався процес розбудови державного кордону України з Білоруссю. У червні 2001 року була підписано директиву про створення Житомирського прикордонного загону, для управління якого передали колишні будівлі дитячого садочка та науково-дослідного інституту хмелярства.

У той же час у селищі Вакуленчук Чуднівського району прикордонники отримали у користування землю та споруди, де колись дислокувався один із підрозділів стратегічних ракетних сил СРСР. Те, що на цій території раніше обслуговували ядерні боєприпаси і працювали з радіоактивними матеріалами, не викликало занепокоєння, адже в жодному папері не містилося й натяку на радіаційне забруднення.

«Львів-50» – ЛІС ТАЄМНИЧИЙ

Сьогоднішня назва селища – Вакуленчук з'явилася лише 1986 року. До цього тут було військове містечко, яке позначалося на секретних військових картах і мало лише умовні назви: «Львів-50», «Великі Корвинці-2».

1952 року в тутешньому лісі почали будувати арсенал для стратегічних ракетних сил. Поруч звели цехи та лабораторії для регламентних робіт й конструкторських доробок ядерної зброї. Об'єкт мав кілька рядів охорони та загороджень, було визначено заборону для польотів зону. Та після розпаду СРСР ситуація почала змінюватися. Україна відмовилася від третього за потужністю у світі ядерного арсеналу. Деякі її об'єкти залишилися без колишньої охорони і виглядали звабленим місцем для поживи збирачів брухту.

МІСІЯ КОЗУБЕНКА

Коли частина перейшла у розпорядження прикордонників, офіцер із радіаційного хімічного та бактеріологічного захисту Сергій Козубенко виявив поза межами адміністративних споруд ділянку із підвищеним рівнем радіаційного випромінювання. Це був розконсервовані могильник. Найімовірніше, вандали шукали тут металобрухт. Поряд були розкидані джерела випромінювання.

Спроби знайти інформацію про могильник, його глибину, вміст результатів не дали. Жодних згадок про захоронення небезпечних відходів не знайшли ні в документах частини, ні в СБУ, ні в місцевих органах влади.

Прикордонники намагалися залучити профільні інституції для того, щоб хоча б мати зрозумілу картину, з чим мають справу. 2001 року головний інженер Київського міжобласного спецкомбінату Леонід Фурман одним із перших досліджував цю зону. Він розповідає, що місцями показники приладів по бета і гама випромінюванню аж зашкалювали. При цьому зовсім

поруч із частиною знаходяться улюблені місця відпочинку місцевих жителів, де вони купаються в озерах, ловлять рибу, збирають гриби...

Щоб не допустити поширення радіації, група з п'яти військовослужбовців, один з яких Сергій Козубенко, збирав усі виявлені

габарити відходів, а також точна інженерна конструкція були невідомі. Крім того, існував ризик витоку цих джерел у довкілля.

Коли в НАТО проводили міжнародний конкурс із пошуку виконавця проекту, то користувалися результатами поперед-

Вилучено та законсервовано понад 40 джерел іонізуючого випромінювання різної потужності, вагою 1216 кілограмів.

джерела назад у колодязь, який накрили залізобетонною подушкою і засипали ґрунтом. Одночасно питання про необхідність ліквідації могильника винеслося на державний і міжнародний рівень.

– Проблема обговорювалася під час зарубіжних відряджень. Перший ролик про «Вакуленчук» показано 2004 року в Бресті під час доповіді, – згадує підполковник Козубенко, який уже встиг піти в запас і знову призватися по мобілізації та довів свою місію у «Вакуленчук» до логічного завершення.

ЗАВДАННЯ З БАГАТЬМА НЕВІДОМИМИ

Чому першим було прийнято рішення ліквідувати саме могильник на об'єкті «Вакуленчук»? Тому що він викликав найбільше питань. Інформація про нього не значиться в жодних документах. Точні

ніх досліджень, а вони свідчили що захоронення мають усі види радіоактивного випромінювання. Потужність дози досягала до 2500 мР/год.

Компанія, яка перемогла конкурс, почала шукати технічні рішення багатьох питань. Зокрема, об'єкт знаходився в лісі. Потрібно було забезпечити можливість проїзду вантажного та спеціального транспорту, розгортання обладнання. Для генерації електроенергії виконавці розгорнули сонячні панелі. Роботу на об'єкті організували із дотриманням заходів безпеки – навіть збудували спеціальний маніпулятор, за допомогою якого здійснювалася виїмка джерел радіації із місця захоронення без контактування з ними людей. Як наслідок: залучений персонал отримав лише 0,2 відсотка від прогнозованої дози опромінення.

Щодо самого могильника, то за браком інформації було прийнято рішення

про очищення місцевості консервативним шляхом – тобто все, що має підвищений фон, вивозити на спеціалізовані підприємства та в зону відчуження. Зокрема, було вилучено та законсервовано у спеціальні контейнери понад 40 джерел іонізуючого випромінювання різної потужності, вагою 1 тонна 216 кілограмів. Було видалено все – тіло колодязя, забруднену землю, навіть воду з могильника було викачано, класифіковано як низькоактивні відходи, зцементовано та вивезено. Загальна вага усіх радіоактивних забруднених відходів складала понад 30 тонн.

ЕКО-ОАЗА

На заміну вивезеній землі шукали ґрунт схожий за структурою з мінімальним рівнем випромінювання. Такий привезли з Київської області. З його допомогою рекультивували майданчик і доколишню територію, загальна площа якої 2500 квадратних метрів. Весною тут планують ще висадити ялинки, тож це місце перетвориться у справжню екологічну оазу.

Для демонстрації результатів роботи у «Вакуленчук» запросили журналістів і на місці показали, що загрози там сьогодні немає. Більш того – радіоактивний фон на ділянці, де були захоронення, зараз у два з половиною рази нижчий, ніж середній природний по Житомирській області. Як доказ, експерт Державного наукового центру радіаційної безпеки Володимир Богорад демонструє покази дозиметричного обладнання:

– У порівнянні з Києвом тут зараз в 10 разів чистіше, – констатує Володимир Іванович.

Ми наближаємося і показники на екрані ноутбука справді збільшуються:

– На цьому майданчику ми з вами – радіоактивне забруднення, – підсумовує експерт, – чистішого місця в Україні ви не знайдете.

ЗАЧИСТКА ВІД НАТО

Колись ракети, які обслуговували у «Вакуленчук», були потужним аргументом радянської влади у протистоянні з НАТО. За іронією долі, саме НАТО погодилося допомогти прибрали радіоактивну спадщину. 2013 року між урядом України та Організацією НАТО з підтримки і постачання (ОНПП) було підписано відповідну угоду. І ліквідація могильника у «Вакуленчук» стала першим пілотним проектом в рамках зазначених домовленостей. Провідною країною проекту стала Німеччина. Іншими донорами Трастового фонду є США, Швейцарія та Люксембург.

Проте на території нашої країни залишилися й інші захоронення небезпечних речовин, які виникли в результаті військової діяльності Радянського Союзу. І це не лише екологічний і соціальний, але й безпековий виклик. Україна і НАТО зацікавлені, щоб радіоактивні матеріали не потрапили до рук терористів чи інших осіб зі злочинними намірами. Потенційно захоронені джерела випромінювання можуть бути основою для створення так званих «брудних бомб», які покривають визначену ділянку подрібненими джерелами радіації і на довгий час роблять її непридатною для життя та господарської діяльності.

Як повідомив керівник проекту Трастового Фонду із захоронення радіоактивних відходів в Україні Юрій Гнилицький, наступними етапами проекту планується забезпечити два могильники на об'єктах Міністерства оборони України – це Цебульово в Кіровоградській області і в Делятині, що на Івано-Франківщині. Також планується ліквідувати захоронення на київському Родоні і придніпровському хімічному заводі, який також був задіяний в ядерній програмі за часів Радянського Союзу. ■

■ державний символ

Тризуб: від Володимира Великого і до сьогодні

Для більшості українців тризуб є символом національної єдності та державності. Саме цей знак 19 лютого 1992 року Верховна Рада України затвердила Малим державним гербом незалежної України. Існує понад 40 теорій його походження, проте жодна з них не є офіційно підтвердженою. Тому сьогодні розглянемо найпопулярніші з них.

Аліна ДАНИЛЮК

НАЙДАВНІШІ ЗГАДКИ

Зображення тризуба найактивніше використовувалося у період княжої доби Рюриковичів як родинний знак. Він постійно зазнавав змін, а у деяких князів навіть перетворювався на двозуб або ж до класичного Володимирового символу додавали хрест чи орнаменти. Історики встановили, що при переході від батька до сина до нього вносилися невеликі зміни, тому виникло близько двохсот різновидів знака Рюриковичів.

Проте його історія значно давніша. Зокрема, відбиток тризуба на кам'яній застібці періоду Трипільської культури (IV – III тис. до н. е.), знайдений біля дніпровського острова Шанця, є беззаперечним свідченням використання цього зображення на території сучасної України ще

Для більшості тризуб став уособленням боротьби за нашу самостійність і перемоги.

задовго до Рюриковичів. У V ст. до н. е. таку емблему карбували на своїх монетах правителі Боспорського царства. Згодом її почали використовувати предки українців. Це підтверджують археологічні знахідки на Полтавщині та Київщині. На землях Центральної України знак асоціювався із владою та належав родовим старійшинам.

На сьогодні найдавнішими тематичними артефактами на Русі є двозуб Свя-

тослава Великого, зображений на печатці, знайдений 1912 року під час розкопок Десятинної церкви, і тризуб на золотих та срібних монетах Володимира Великого. Перша літописна згадка про цей князівський знак Київської Русі датована X століттям і збереглася вона в болгарському рукописі «Хроніка Манасії» (XIV століття), де зображені воїни-дружинники Святослава, у руках яких прапори, увінчані цим символом.

Відомо більше двох тисяч предметів, що несуть зображення емблеми Рюриковичів: монети, підвіски, печатки, персні-печатки, пломби, прикраси на піхвах мечів і на мечях, знаряддя праці, посуд, рукописи, цегла, кахлі, камені церков, замків, палаців. Особливо багато цих символів у різних варіантах зображено на києво-руських підвісках, які були «ярликами-посвідченнями чиновників Київської Русі».

ВОЛЯ ЧИ СОКІЛ

Найпростішою версією є пояснення значення герба як монограми, в якій можна прочитати слова «Володимир», «Василевс» або «воля». Підтверджено, що князь дійсно карбував монети з власним зображенням на одній стороні й тризубом на другій. Однак історики стверджують, що монограми не характерні для даного періоду історії Русі, та й інших випадків, коли значущі слова вписувалися б у символи влади, невідомо. Спростовує цю теорію і той факт, що батько великого князя Святослав володів печаткою, на якій був зображений тризуб, тому він не міг бути створений Володимиром.

Також деякі дослідники пов'язують зображення герба з орнаментом. Тобто візерунком, побудованим на ритмічному чергуванні та

поєднанні геометричних елементів або стилізованих зображень живих і неживих предметів. Вважається, що цей орнамент міг мати візантійське, східне, слов'янське або варязьке походження. Існує ще одна думка, що це літера «Пі», яка раніше позначала цифру 3.

Популярним є трактування, що таким чином відображається «сокол, який падає на здобич». Ця теорія має два варіанти. Перший: версія «геральдичного сокола», якого найчастіше уявляють «сокола вниз

головою», але зображення цього птаха у вигляді тризубця не має аналогів. Також у Київській Русі не знайдено проміжних форм між тризубом і соколом, тобто знаків, які б мали риси не стилізованого, а реального зображення хижого птаха. Згідно з другим поясненням: це – міфіч-

У X–XII століттях зображення тризуба було поширене від Криму до Новгороду, від Кавказу до Франції та Швеції.

ний сокіл, який є втіленням Рарога, бога небесного вогню, тобто блискавки. Цей варіант є близьким трактуванню як блискавки Перуна. Навіть у «Слові о полку Ігоревім» часто вживається слово «сокіл» як синонім до слова «князь». Проте знову ж таки документальних підтверджень того,

знову. Адже саме тоді також необхідно було обрати герб. Геральдисти радили взяти за основу «козака із мушкетом» або Архистратига Михаїла, або ж запозичити досвід творення символіки Франції – на синьому полі герба розмістити літеру «У» чи аббревіатуру «УНР». Була навіть пропозиція скопіювати

емблему США – на синьому полі герба помістити золоті зірки за кількістю земель України або літер у слові «Україна». Проте політичний діяч та історик Михайло Грушевський запропонував намалювати золотий плуг на синьому полі як уособлення творчої мирної праці, а навколо нього державні

що сучасний малий герб України є зображенням цього птаха, нема.

Також дехто з істориків вбачає у ньому відтворення форм верхньої частини скіпетра візантійських монахів чи скіфських царів, монарших корон, тобто символи влади. Є й версія, пов'язана з конкретним видом діяльності. Тому існують припущення про яркір, сокиру, прапор, рибальське знаряддя, лук зі стрілою, колосок тощо.

Новою є гіпотеза про знак «Великої богині перемоги, птиці-блискавки», яка вивчає його найбільш широко як частину світової міфології. Вона, до речі, вже має певне визнання, але її обговорення в наукових колах тільки починається.

Існують і філософські трактування – як вшанування ідеї, поняття або явища. А це є думка, що емблема Володимира – це ідея відсилання до державної влади або ж влади над трьома світами – небесним, земним і підземним. Канонічний християнський погляд вбачає знак Трійці. Проте всі ці теорії не мають чітких аргументів.

ЗАБУТТЯ І ВІПРОДЖЕННЯ

У X–XII століттях зображення тризуба було поширене від Криму до Новгороду, від Кавказу до Франції та Швеції. Це не дивно, адже саме в цей період Київська Русь переживає пік своєї могутності. Проте із занепадом княжої держави його роль втрачається і він використовується лише в дворянських гербах, геральдиці міст та книжкових заставках.

1917 року під час боротьби за українську державність про знак княжої влади згадали

знаки старої України – тризуб Володимира, святий Юрій з галицько-волинським левом на щиті, козак Війська Запорозького. Увінчувати нову емблему мусив голуб з гілкою оливи як вісник національного замирення і спокою. Композиція, на думку вченого, мала підкреслювати культурний характер республіки.

25 лютого 1918 року в Коростені УНР затвердила тризуб своїм державним гербом. На це рішення вплинуло, зокрема те, що він уже набув популярності в країні, адже його було використано на нововведених у грудні 1917 року карбованцях.

З 22 січня 1919 року згідно з Актом про Злуку знак став використовуватися і як державний символ Західної області УНР. Залишався він гербом і після утворення Гетьманської держави Павла Скоропадського, а також Директорії.

З приходом радянської влади національні зображення були заборонені та їх намагалися витіснити комуністичними. Проте незважаючи на це тризуб використовувався національно-визвольним рухом і став одним із символів самостійності нашої держави.

Із проголошенням незалежності золотий тризуб на синьому щиті – емблема українців часів визвольних змагань XX століття – став Малим державним гербом України. Хоча вчені й досі не можуть дійти згоди у питаннях, що ж все-таки він означає, для більшості він став уособленням боротьби за нашу самостійність і перемоги. ■

■ найновіша історія

В історії кожної держави є події, які кардинально змінюють хід її історії. Саме таким для України стало криваве протистояння на Майдані Незалежності 18 – 20 лютого 2014 року, під час якого загинуло 82 людини (71 демонстрант і 11 правоохоронців) та постраждали 622 людини. Сьогодні згадуємо трагічні події останніх днів Революції Гідності.

Аліна ДАНИЛЮК

Ранок 18 лютого на головній площі країни розпочався з «Митного наступу». Активісти вирушили до Верховної Ради, щоб вимагати повернення до Конституції 2004-го, яка обмежила повноваження Президента України. Проте шлях до урядового кварталу перекрили сценопризначенці та «тітушки». Розпочалася сутичка, правоохоронці пустили в хід гумові кулі, світло-шумові гранати і слезозогінний газ. З'являються перші поранені. За якийсь час на вулиці Інститутській запалали міліцейські автозаки. У відповідь на це озвірілий «Беркут» почав стріляти з вогнепальної зброї. Багато демонстрантів було загнано у двори прилеглих будинків, де їх жорстоко добивали «тітушки».

Постійно збільшується кількість постраждалих – «швидкі» ледве встигають вивозити поранених. У більшості – черепно-мозкові травми та вогнепальні поранення. Активісти займають Будинок офіцерів і облаштовують у ньому госпіталь. Горить офіс «Партії регіонів», захоплений революціонерами.

О 16.00 влада закриває всі станції столичної підземки нібито через терористичну загрозу. Також обмежено в'їзд до Києва, адже відомо, що з областей до мітингувальників їде підкріплення. Силовики вимагають до 18-ої години припинити протести. Паралельно до центру

Українці й досі чекають, що нарешті будуть покарані головні замовники того кривавого побоїща.

міста вже рухається спецтехніка. О 20.00 розпочинається штурм Майдану. «Беркут» діє з особливою жорстокістю атакуючи активістів. Задіяні БТР-ри, водомети та всі можливі засоби. Утім, високі барикади, палаючі шини та коктейлі Молотова не дають поспіакам кривавого режиму зачистити головний осередок Революції. Найбільше піднесення Євромайдану викликає вищент спалений БТР Внутрішніх військ МВС. Проте вже за кілька годин починає горіти Будинок профспілок, в якому було кілька сотень поранених. Як свідчать очевидці, його підпалили спецпризначенці. Активісти до приїзду пожежників намагаються витягти людей з вогняного полону. Врятовано 41 людину, проте скільки громадян постраждало у цій пожежі навіть зараз достеменно не відомо.

Тим часом хвиля протестів шириться всією Україною: у Львові, Івано-Франківську, Тернополі обурені активісти штурмують обласні адміністрації, прокуратури, управління міліції. Також у місті Лева горить частина внутрішніх військ: силовики залишають будівлю.

Дані про загиблих різняться. МОЗ повідомляє про 25 загиблих та 800 поранених. Натомість за неофіційною інформацією у моргах понад 30 лише неопізнаних тіл.

19 лютого до Києва на допомогу мітингувальникам приїжджають сотні з Рівного,

Ціна свободи

Луцька та Львова. На тлі трагічних подій блюзнірством виглядає заява Януковича, що відповідальність за жертви несе опозиція. Тим часом беркутівці беруть у кільце Майдан Незалежності. Його захисників поливають з водометів та кидають світло-шумові гранати, у правоохоронців натомість летить бруківка. Мітингарі захоплюють будівлі Головоштампу, Держтелерадіо та консерваторії, де облаштовують лазарети, пункти обігріву, логістичні центри тощо.

Пізно ввечері опозиція і влада домовляються про перемир'я, щоб припинити кровопролиття.

Тим часом у Луцьку, Ужгороді, Хмельницькому, Чернівцях і Житомирі прихильники Революції Гідності захоплюють державні адміністрації, а в Сумах розгромлено офіс «Партії регіонів».

20 лютого зранку активісти Майдану знову рушили до Адміністрації Президента. Через сміття і певну паніку міліцейські редути відступили. Користуючись цим, протестувальники зайняли Жовтневий палац та Український дім. Однак незабаром на Інститутській та прилеглих до неї будівлях з'являються озброєні беркутівці з пов'язками на руках. Вони безжально відкривають вогонь по майданівцях. До готелю «Козацький» масово приносять поранених, а вже за годину з'являються перші загиблі.

Пізніше в Інтернеті можна буде побачити декілька відео, на яких видно, як силовики наче в тирі відстрілюють протестувальників, озброєних лише палками та дерев'яними щитами. Вогонь вівся з декількох точок, в тому числі й із вікон будівлі Нацбанку України. Як стало відомо потім, цього дня із мобілізаційних складів МВС «тітушкам» видали 408 автоматів та 90 тисяч набойв. Того кривавого дня було вбито понад 50 бійців Небесної Сотні.

Про вихід із Партії регіонів оголошує голова КМДА Володимир Макеєнко та ще 11 депутатів. Регіонали масово тікають із Києва: з

Жулян вилетіло близько 20 чартерних рейсів до Донецька, Москви та Більбека. На бік Майдану переходять правоохоронці Львівщини, а також СБУ Закарпаття. Одинадцять автобусів з «тітушками» активісти зупинили на Черкащині, пасажирів відправили назад пішки.

Крім того, частина українських спортсменів на знак підтримки Революції Гідності покидає Олімпіаду в Сочі.

Протести охоплюють Вінницю та Полтаву. У Черкасах «Беркут» відкриває вогонь по мітингарях. У результаті – один загиблий і кілька поранених.

Надвечір 20 лютого у Верховній Раді зібралося 239, в основному опозиційних депутатів, які після довгого обговорення прийняли постанову про незаконність «антитерористичної операції» та виведення всіх підрозділів силових структур у місця постійної дислокації.

Цього ж дня розпочалися перемовини європейських дипломатів і опозиції з Януковичем, в результаті яких той погодився на дострокові вибори не пізніше грудня 2014 року, а сторони конфлікту повинні були здати зброю протягом 24 годин. Проте точку неповернення вже було пройдено. Така домовленість лише викликала ще більше обурення народу – саме в цей час перед головною сценою Майдану проносили труни із загиблими Героями. Виступ представників парламентської опозиції перервав один із сотників Самооборони Майдану Володимир Парасюк, який наголосив, що якщо до 10-ої години ранку Янукович не складе повноваження, його сотня піде на штурм зі зброєю.

21 лютого Янукович заявив про повернення до Конституції 2004 року та дострокові президентські вибори. Також у відставку було відправлено міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка. Вже по обіді спецпризначенці покидають центр Києва. Очевидці стверджують, що правоохоронців буквально зашпихали в автобуси, і вже за півгодини вони покинули вулицю Грушевського. Тим часом суди почали масово відпускати активістів Революції Гідності під особисте зобов'язання.

Уночі Віктор Янукович покидає столицю та летить до Харкова, а вранці 22 лютого його резиденцію в Межигір'ї відкривають для відвідувачів. Євромайданівці почали аналіз знайдених у будинку Президента-втікача

документів, які виявилися чорною бухгалтерією клану Януковича. Того ж дня Голова Верховної Ради України Володимир Рибак подав у відставку, а новим спікером було обрано Олександра Турчинова. Верховна Рада України 328 голосами народних депутатів усунула Віктора Януковича з посади Президента України. Відбулося повернення до Конституції 2004 року, а також звільнено Юлію Тимошенко, яка перебувала на той час у лікарні Укрзалізниці в Харкові.

Як згодом стало відомо, Янукович відмовився від участі у партійному з'їзді регіоналів у Харкові та направився до Донецька.

Пізно ввечері 22 лютого в аеропорту «Донецьк-авіа» був заявлений чартерний рейс. Коли для перевірки та оформлення документів до літака прибули прикордонники, охоронці Президента-втікача запропонували їм кошти за безперешкодний виліт із України. Після того, як вартівні рубіжі відмовилися від хабара, люк літака був зачинений. За деякий час до нього під'їхали два броньованих позашляховики і Янукович зі своїми прихвостями вирушив до Криму, звідки згодом утік до Росії. Ось так безславно завершилося правління кривавого тирана.

Україна вже втретє вшановує пам'ять Героїв, які відстояли право на вільний вибір нашої держави під час Революції Гідності. На жаль, винні у жорстоких вбивствах до цього часу не покарані. Нещодавно з'явилося нове відео, яке передали суду представники потерпілих, що підтверджує розстріл майданівців «Беркутом». На кадрах, які ймовірно, знімали з готелю «Україна», видно, що вогонь ведеться із-за вантажівок, які стоять перед бетонними барикадами. На відео можна розглядіти спалахи та порохові гази з-за барикади – вогонь ведуть особи у чорній формі. Протестувальники падають від поранень. Саме за цими барикадами перебували спецпризначенці. Зараз понад 350 осіб перебувають у статусі підозрюваних у злочинах проти учасників Революції Гідності. Також 220 обвинувальних актів уже були спрямовані на розгляд суду. Проте українці й досі чекають, що нарешті будуть покарані головні замовники того кривавого побоїща.

Водночас ми завжди пам'ятатимемо тих, хто пожертвував власним життям заради свободи нашої держави. ■

■ міжнародний огляд

На кордонах закордону

Будь-якої пори доби чи року, на будь-якому континенті, будь-яким транспортом, будь-яким способом контрабандисти намагаються перехитрити стража кордону. «У хід» ідуть, здавалося б, найбезглуздіші та найнебезпечніші сценарії. Увазі читача пропонуємо найсвіжіші прикордонні затримання, що викликають подив, а іноді й співчуття.

Непривітний Бангкок

Таємничий, чаруючий, сміливий Таїланд. Про острів-курорт ходять ледь не легенди. Дехто вважає, що в цьому райському кутку Землі можливо усе. «Ну, якщо все, то все» – подумала росіянка й вирішила спробувати щастя. Тож із бразильського аеропорту вона вирушила до Бангкоку. В подорож жінка пустилася з повним шлунком... кокаїну. Проте місцеві стражі поламали плани перевізниця «дурі». А полягали вони в тому, щоб партія «товару» повинна була потрапити до групи наркоторговців із Західної Африки та тривалий час орудує в Бангкоці. Затримана зізналася, що погодилася перевезти контрабандою 650 грамів кокаїну за винагороду 3500 доларів. Заборонений товар вона помістила у резинові контейнери, які без проблем проковтнула. Однак перед тим як погоджуватися на такий авантюрний заробіток, їй усе ж варто було познайомитися із законами країни призначення. Адже Таїланд, окрім незабутніх краєвидів, унікальних умов та приємного клімату, відомий також своїм суворим ставленням до наркодільерів. Відтак горе-кур'єрці загрожує довічне ув'язнення. ■

Перерваний круїз

Австралійська поліція затримала в порту Сіднея тріо канадських контрабандистів – 63-річного чоловіка і двох дівчат – 28 і 22 років, котрі доставили у країну 95 кілограмів кокаїну. За словами митників, вантаж, оцінений у понад 23 мільйони доларів, став найбільшою партією наркотиків, ввезеною в Австралію пасажирським круїзним лайнером. Що пов'язувало трьох правопорушників, влада не знає. Проте всім їм загрожують довічні терміни у в'язниці.

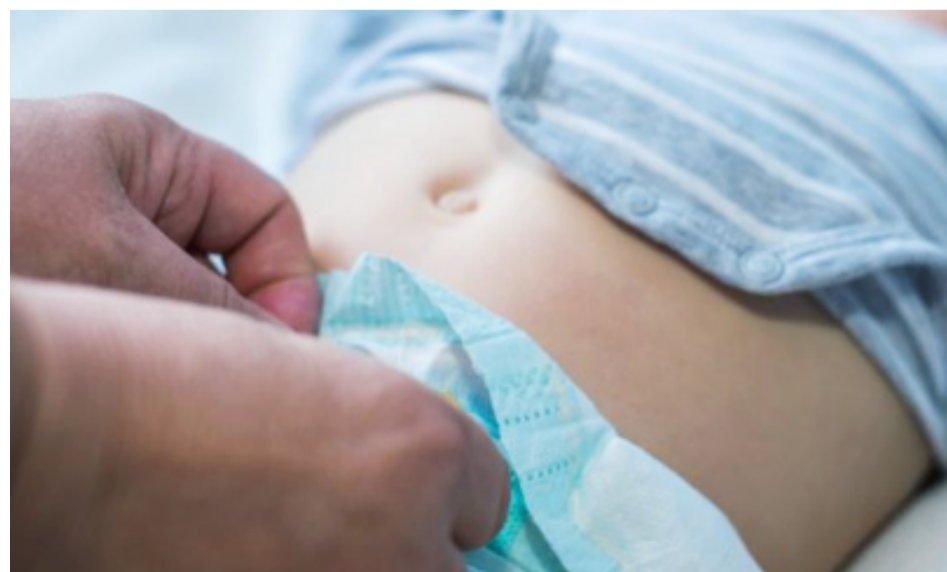
Хоча починалася їхня мандрівка доволі радісно. Круїзний лайнер розпочав двомісячне плавання в Англії та по дорозі зробив безліч зупинок, у тому числі й у країнах Південної Америки. Правоохоронці вважають, що саме там могло відбутися завантаження наркотиків на борт.

Та найдивніше в цій ситуації те, що наймолодша серед зловмисників активно розповідала в соцмережі про свою, ймовірно, останню мандрівку, демонструючи світлина з лакшері відпочинку. На одному з останніх фото вона ділиться свіжим тату, що символізує «оберіг мандрівника». Хтось із користувачів правильно прокоментував, що навіть така міра не вберегла правопорушницю від покарання. ■

Повні підгузки золота

Аби стати «успішним» контрабандистом, правопорушник не вагаючись приносить в жертву будь-які моральні принципи (якщо такі ще були в арсеналі його чеснот). Не гребують мисливці за легкою наживою прикриватися навіть власними дітками. Ось так одного дня правоохоронці Делійського міжнародного аеропорту імені Індіри Ганді звернули увагу на дві молоді пари із зовсім маленькими дітьми. Їх вирішили про всяк випадок ретельніше перевірити. Як з'ясувалося пізніше, рейсом із Дубая до Індії прибуло 16 кілограмів чистого золота. Та працівники аеропорту оцінили винахідливість батьків, котрі помістили злитки дорогоцінного металу в дитячі підгузки.

Вміст підгузків експерти оцінили у близько півмільйона доларів. Як повідомили місцеві ЗМІ, правопорушники виявилися громадянами Індії. ■

Зцілювальний панцир

Шанхайські митники затримали партію панцирів панголінів. На «чорному ринку» вантаж оцінюють у 2 мільйони доларів. Панцирі контрабандисти сховали в контейнері вперемішку з дерев'яними виробами, що імпортували в Китай з Нігерії. За оцінками, в контейнерах знаходилися останки близько 7,5 тисячі тварин, що перебувають під загрозою зникнення. Панголіни стали одними з найпопулярніших об'єктів контрабанди в світі. В Азії їх панцирі та м'ясо використовують у традиційній медицині. За даними офіційних китайських ЗМІ, на чорному ринку

панцирі цих ссавців оцінюються близько 700 доларів за кілограм. У Китаї заборонена міжнародна торгівля панголінами. Тварини знаходяться у списку зникаючих видів і охороняються законом. При цьому в Китаї панголіни також вирощуються на фермах, але ціни на таких тварин – набагато вищі. Панголіни покриті особливим лускатим кератиновим панциром. У Китаї вважається, що він є ліками від багатьох хвороб, включаючи онкологію. Однак наукового підтвердження цьому на сьогодні не існує. ■

Нашого цвіту...

Днями суд американського міста Тампа (штат Флорида) засудив двох наших співвітчизників до 25 років тюремного ув'язнення за спробу контрабанди кокаїну. Раніше суд присяжних визнав Ігоря Польшин і Олексія Цуркана винними у нелегальному переміщенні через кордон великої партії наркотиків на суму 10 мільйонів доларів. Українців затримали в листопаді минулого року біля берегів Пуерто-Ріко (територія знаходиться під управлінням США). Яхту, на якій вони

йшли вночі без включених вогнів, виявив патрульний вертоліт Берегової охорони США. Під час обшуку яхти й було виявлено 370 кілограмів зилля, в тому числі змішаного з продуктами харчування екіпажу. Коли судно, яке йшло під іспанським прапором, перевірили по базі даних, з'ясувалося, що воно було так званим «привидом», оскільки використовувало чужий реєстраційний номер. Звідки і куди саме прямував плавзасіб, не уточнюється. ■

Причепив гашишу

На вантажівку, що прямувала в Росію з території Литви, почав реагувати службовий собака. Тож російські прикордонники одразу вирішили просканувати транспортний засіб за допомогою рентгену. Після чого на екрані монітору мобільного комплексу стало чітко помітно схованку. Там правоохоронці виявили щільно обмотані скотчем прямокутні пакунки. Після лабораторного аналізу стало відомо, що причеп зловмисники наштапували 360 кілограмами гашишу. Стосовно правопорушника, котрим виявився громадянин Литви, порушено кримінальну справу. Йому загрожує покарання у вигляді позбавлення волі на термін від 15 до 20 років. ■

Крабова погоня

На швидкості 10 морських вузлів сахалінські прикордонники здійснювали висадку на браконьєрське судно, що після незаконного промислу у водах Росії впевнено курсувало морськими володіннями Японії. Рішучі дії російських правоохоронців викликали подив навіть у капітана шхуни «Izreal», що не зупиняла здійснювати небезпечні маневри. До того ж, прикордонники помітили, що екіпаж судна намагався у пришвидшеному темпі скинути за борт незаконний вилов.

У ході огляду в морозильному трюмі

було виявлено близько 22 тонн кінцівок варено-мороженого краба-стригуна опілю. Повні кошики аналогічного вмісту було виявлено у варочному котлі та баці для охолодження. Далі правоохоронці виявили власне наживу, на яку браконьєри виловлювали крабів – 8,5 тонни мороженого мінтаю та оселедця. По всій промисловій палубі та в переробному цеху виднілися свіжі докази злочину. Затримане рибпромислове судно приписане до порту Занзібару. У складі екіпажу з 31 людини, – 23 – росіяни та 8 – індонезійці. ■

Мігрантська валіза

У пошуках кращого життя люди іноді ризикують втратити його взагалі. Однак це не заважає посередникам користатися відчаєм, що штовхає мігрантів до крайнощів. Мабуть, зовсім не думали про це іспанські прикордонники, коли намагалися зрозуміти причину знервованої поведінки жінки, котра чекала своєї черги до огляду. В руках вона тримала середнього розміру валізу. Саме її вміст попросили продемонструвати правоохоронці. Побачене явно стало для них несподіванкою.

Всередині чемодана перебував 19-річний марокканець. Через нестачу кисню хлопець був без свідомості і, як згодом зазначили медики, за крок від смерті. Поліція вважає, що правопорушниця входить до складу контрабандистів, котрі перевозять людей з Африки до Європи. Наразі їй загрожує до семи років позбавлення волі.

За офіційними даними, лише наприкінці минулого року декілька сотень мігрантів потрапили до іспанського анклаву Сеута через кордон Марокко. ■

■ зірки на погоні

від 07 лютого 2017 року №111-0с

підполковникпо Східному регіональному управлінню (I категорії)
Державної прикордонної служби України
майору **КАРЯКІНУ Володимиру Володимировичу**
майору **МАРЧЕНКУ Олександровичу**

від 10 лютого 2017 року 3131-0с

полковникпо Адміністрації Державної прикордонної служби України
підполковнику **МАЙСЮРИ Олександровичу**
підполковнику **ШЕВЧУКУ Олександровичу**

від 13 лютого 2017 року №135-0с

підполковникпо Західному регіональному управлінню (I категорії)
Державної прикордонної служби України
майору **САРАНЧИ Сергію Валерійовичу**

від 14 лютого 2017 року №151-0с

підполковникпо Північному регіональному управлінню (I категорії)
Державної прикордонної служби України
майору **РЕШКЕ Сергію Олександровичу**

■ від щирого серця!

Колектив Інформаційного агентства ДПСУ щиро і радісно вітає голову Об'єднаної профспілкової організації Держприкордонслужби **ПТИЦЮ Антоніну Миколаївну з Днем народження!**

Від душі бажаємо Вам здоров'я, щастя, благополуччя, сімейної злагоди та завжди залишатися прекрасною, успішною, щасливою й чарівною жінкою! Нехай Ваша мудрість, професіоналізм, оптимізм, прекрасні людські якості та уміння творити добро будуть яскравим прикладом для колег. Дякуємо за Вашу увагу, турботу та натхненну працю!

Рада, актив громадської організації «Ветеран кордону» та персонал Одеського прикордонного загону вітають з Днем народження голову Об'єднаної профспілкової організації ДПСУ **Антоніну Миколаївну ПТИЦЮ!** Зичимо Вам щастя, здоров'я, родинного затишку та благословених літ життя!Колектив військовослужбовців та працівників Житомирського прикордонного загону щиро і радісно вітають начальника Житомирського прикордонного загону полковника **ЧЕРНОВА Юрія Михайловича з Днем народження.**

Бажаємо міцного здоров'я, щастя, родинного затишку, наснаги, а також поваги від рідних і друзів.

Нехай у всіх Ваших справах та починаннях Вас супроводжує удача, а намічені плани обов'язково здійснюються. Успіхів Вам у службі на благо нашої Держави!

Колектив Житомирського прикордонного загонуКолектив Білгород-Дністровського прикордонного загону щиро і радісно вітає свого керівника – полковника **МОСКАЛЕНКА Сергія Анатолійовича з нагоди Дня народження!**

Нехай Вас у всіх починаннях супроводжує удача, розуміння і підтримка з боку рідних, колег і однодумців, а непроста служба приносить тільки задоволення і творчі перемоги! Бажаємо Вам міцності духу і наснаги для здійснення всього задуманого, життєвої енергії та великих зірок на міцних плечах. Нехай доля й надалі буде прихильною до Вас, збагачує життєвою мудрістю, енергією, натхненням та радістю сьогодення!

■ спорт

Волейбольні баталії

*В Одесі відбувся щорічний турнір з волейболу, присвячений пам'яті командира Одеської авіаційної ескадрильї Шаміля Гареева. Командир, льотчик, педагог, спортсмен від Бога – так завжди відгукувалися про Шаміля Хасановича колеги, які постійно намагалися брати з нього приклад. Ще б пак, адже понад 6000 годин польоту і кваліфікація льотчика-снайпера говорили самі за себе!***Олександр ЯКОВЕНКО,
Фото Юрія ЛИТВИНЕНКА.**

Утім полковник Гареев дуже вміло поєднував кар'єру льотчика-прикордонника зі спортом і був великим шанувальником волейболу. Команда під його керівництвом неодноразово посідала призові місця на різноманітних змаганнях.

Сімнадцять років поспіль прикордонники Одеської окремої авіаескадрильї є ідейними натхненниками волейбольних турнірів. Не став виключенням і рік нинішній. Три дні поспіль у спорткомплексі «Динамо» було не по-лютевому спекотне.

Цього року в змаганні взяли участь шість команд. Чотири з них представили прикордонне відомство: команди Південного регіонального управління, Одеського загону Морської охорони, Одеського прикордонного загону та, звичайно ж, Одеської окремої авіаескадрильї. Ще дві команди, традиційні учасники турніру – Управління поліції охорони та управління Служби безпеки України в Одеській області.

У першій грі турніру команда Одеського прикордонного загону зіграла з одним із фаворитів турніру – збірною авіаційної ескадрильї. Тож не дивно, що тай-брейк грати не довелося, оскільки льотчики перемогли в обох партіях – 25:11 та 25:20. Того ж дня команда Одеського загону грала і з представниками служби охорони, але поліцейська команда була більш зіграною і перемогла суперників з рахунком 25:16/25:22.

На заключну гру першого дня змагань вийшли команди Південного регіонального управління та Одеського загону Морської охорони. Представники ПдРУ легко переграли моряків (25:8/25:8), нагадавши, що вони також є одними з безперечних фаворитів турніру.

Наступного дня прикордонники Південного регіонального управління першими вийшли на майданчик, де їм непогано протистояли гравці з команди УСБУ. Проте капітан команди ПдРУ користувався своїм правом на тайм-аут, під час яких вдало корегував стратегію гри команди і в результаті прикордонники знову стали переможцями (25:20/25:19).

Друга гра дня, у якій зішлись команди УПО та Одеської авіаескадрильї, стала справжньою битвою тактик і стратегій! Несамовита боротьба у першій партії подарувала справжню насолоду глядачам і додала впевненості представникам Поліції, адже вони перемогли з рахунком 25:23. У другій партії льотчики миттєво вгамували нерви, натомість доволі жваво полоскотали їх суперникам – 15:25. А під час тай-брейку поліцейські не змогли вгамувати емоції і поступилися авіаторам з рахунком 10:15.

У заключній грі другого дня турніру гравці команди УСБУ впевнено перемогли команду Одеського ЗМО (25:4/25:8). Хоча, варто зауважити, що хист моряків до перемоги та боротьба до останнього, були відмічені глядачами, а суддя змагань наголосив, що вони, можливо, ще не найкращі волейболісти, проте є найсильнішими моряками Одещини.

Третій день змагань відкрили команди УСБУ та УПО, які суперничали за бронзовий кубок турніру. Гравці обох команд демонстрували чудову гру, але представники Служби безпеки здобули перемогу в обох партіях (25:11/25:17).

Настав час фінальної гри. До речі, загострення пристрастей серед глядачів було також неабияким, адже на фінальній грі завітали не лише колеги гравців, а й їхні рідні і друзі та інші любителі волейболу. Іноді й вони, вболіваючи за своїх, так завзято змагалися у потужності відтворених децибелів, що складалося враження ніби турнір триває не у спорткомплексі, а на величезному, вщент заповненому стадіоні! Ось, зокрема, за це й люблять і шанують учасники й одесити щорічний волейбольний турнір – за його відвертість і чесну гру, несамовитість, волю до перемоги та можливість отримати неабияке задоволення й позитивну енергію!

Ну і, запевняю, все це й було присутнє у фінальній грі між командами ПдРУ та ОАЕ. Це було справжнє протистояння! Гравці виклалися на повну, незважаючи на вже поважний вік деяких із них, щоразу видавали «на гора» чудові «домашні заготовки», демонструючи прекрасну зіграність.

Поступатися жодна з команд-фаворитів не збиралася. Першу партію з рахунком 25:22 виграла авіатори. В другій партії команда ПдРУ буквально зібрала нерви в кулак і виборола перемогу – 21:25. А ось у тай-брейку цей кулак, напевно, розтиснувся, оскільки було очевидно, що сили та навички обох команд абсолютно рівні, але буквально на останніх м'ячах команда ПдРУ занервувала, що завадило їй гравцям досконало сконцентруватися на командній грі.

Отже, у підсумку, бронзовим призером турніру стала команда УСБУ, срібний кубок виборола команда ПдРУ, ну а переможцями знову стали льотчики Одеської ОАЕ, вкотре залишивши за собою першість.

Проте цього разу нагороди отримали не лише переможці. Кращим гравцем турніру було визнано майора Дениса П'яника, який грав за команду ПдРУ. Ну, а приз глядацьких симпатій отримала єдина жінка – учасниця цьогорічного турніру – молодший сержант Інга Саврацька, яка представляла Одеський прикордонний загін. ■

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби УкраїниВидається
з липня 1943 року**Прикордонник**
УкраїниСвідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:**61023**Головний редактор
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙЗаступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВЧерговий по номеру
Андрій КУЧЕРОВТижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15Замовлення: 52433
Наклад: 7000 прим.З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися
у відділ медіапроектів та договірної роботи Інформагентства
Держприкордонслужби України за тел.: (044) 239-84-75Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
власних назв та інших відомостей несуть автори
публікацій, а рекламної інформації – рекламода-
вець. Редакція не листується з читачами. Редакція
може не поділяти точку зору автора. Рукописи не
повертаються і не рецензуються. Редакція залишає
за собою право редагувати матеріали. При вико-
ристанні наших публікацій посилання на газету
обов'язкове.Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтинська, 11Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net